

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor, at 75 E. 10th St., New York, N.Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada One Year \$2.00. Abroad \$2.50

MAGYAR KERESKEDELMI

kamarát alakították New Yorkban. Az eszme üdvös és szép. Anyi jónévű és számottevő magyar származású üzletember van ma New Yorkban, hogy a Magyar Kereskedelmi Kamara megalakítása semmi akadályba nem ütközhet. Most már csak az a kérdés, hogy tényleges részt fognak-e venni és kapni a magyar üzletemberek ebben az alakulásban, vagy pedig régi magyar szokás szerint egy néhány szabadalmazott és mindenben résztvevő magyar fogja-e kizárni magának ezt az új alakulást is, mint a múltban minden más magyar közérdekű vállalkozást. Ha a Kereskedelmi Kamara is erre a sorra jut, akkor jobb lett volna meg sem születnie, mert szegény kiesel még nem tud majd megnőni. Reméljük nem így lesz, bár az alapítás körül tapasztalt előjelek, nem valami nagyon biztatóak a jövőre nézve.

WILBUR GEN OLIVA

névét már ismerik olvasóink, egy ízben megemlékezünk róla, mert ő az a nevezetes férfi, aki a boldogtalan Zion Zityből egy a két törvényeknek minden tekintetben, megfelelő halott várost akar csinálni. Most megint hallott magáról ez a hírhedt apostol, aki úgy látszik abban lelki kedvét, ha más tisztességes embernek kedvét szegheti. Most szigorú irádében tudatta mindazokkal, akik a forró nyári napokon szabadban akarnak fürödni, hogy milyen egyenruha viselése kötelező Zion Cityben, Illinois államban a szabadban való fürdés alkalmával. Ime a nagy apostol parancsai: Asszonyok és lányok hosszú szoknyában fürödhetnek esupán, mely hat inchesnél többet nem mutathat a fürdőzők lábikráiból. A harisnya színe csak fekete lehet és a ruha a karokat is fődni tartozik egészen a könyökig.

Férfiak szintén inget kötelesek viselni, mely jóval a derékon alul ér. Mindzok, akik nem tesznek eleget ennek a wilburi vagy olivai parancsoknak, eltekintve attól, hogy a poklok mélyesége fenekére jutnak, nem is fürödhetnek szabadban Zion Cityben.

FÓTISZTELENDŐ BUCK WHITE

urat, ki pap léteire állítólag a legradikálisabb eszmék híve, New York államban, Marlboro közelében 12 álarcos férfi éjnek idején kihurokolt a gyűlésből, megkorlácsolta, aztán meztelenre vetkőztette és szurokkal leöntve, pehelyben jól meghengergette. Eddig csak a napfényes dél felől, a lincselések hazájából érkeztek ilyen jelentések. New York államban nem voltunk hozzá szokva a népitélet ilyenfajta megnyilvánulásaihoz. Reverend White radikális eszméin kívül állítólag fiatal feleségével is rosszul bánt, meg is verte a menyecskeit, és a lovagias érzésű new yorkiak ezt vették tőle zokon.

Fenti eljárást Illinois állam, illetve Zion City lakosságának is szíves figyelmébe ajánljuk. Utóvégre Reverend White csak a feleségével bánt rosszul, ez az ő családi és magánügye, de Wilbur Gen Oliva az Zion City egész lakosságával bánt rosszul. Azt hisszük ő inkább megérdemel egy kis megfenyítést, mint White tisztelendő ur.

AZ EMBERI TÜRELEMNEK

úgy látszik nincsen se vége, se hossza, de az emberi szorgalmak sem. Így eshetett meg az, hogy egy türelmes és szorgalmas ur kiszámította, hogy a bibliában 3.556.480 betű, 773.746 szó 31.172, szakasz, 1.189 fejezet és 66 kötetnyi könyv foglalattik. Az "és" szócska 46.277-szer, az "Ur" szó pedig 1855-ször fordul elő a szövegben. A "reverend" szó azonban mindössze egy ízben található a bibliában és pedig a 111-ik zoltár kilencedik szakaszában. A 118-ik zoltár 8-ik szakasza épen a biblia kellős közepén van. A hetedik fejezet, Ezráról szóló 11-ik szakaszában az ABC összes betűi megvannak, kivéve a "j". A leghosszabb szakasz Eszter VIII-ik versének kilencedik szakasza, a legrövidebb János 11-ik versének 35-ik szakasza.

Mennyi munkát, mennyi időt szánt ez a tudós férfiú mindennek megállapítására, vajjon mi mindent tudott volna létrehozni, ha üdvösebb és megfelelőbb munkával üzte volna el a munkáját!

A MAGYAR Bányászlap

hivatalos adatok alapján már régebben kimutatta, hogy a legkiválóbb bányamunkás a magyar. Nem hiába szeretik a plézeket a magyar bányászokat, a soha sem hazudó statisztikai adatok bizonyítják, hogy a magyar bányászok a legszorgalmasabbak, legóvatosabbak és legmegfelelőbbek. Most a pittsburghi kereskedelmi kamara foglalkozott az egyes munkások munkabírási százelőállításával, nemzetiségek szerint. 76 ipari kerület gyárosai és munkálattal terjesztették be saját tapasztalataikon nyugvó jelentéseiket és ebből állították össze Pittsburgban ezt az érdekes statisztikát. Az adatokból az tűnik ki, hogy 36 különböző foglalkozási ág közül 19-ben a magyarok vezetnek. Csak az ír munkások százaléka ilyen magas és a bensülött amerikai munkások is csak 5 iparágban mulják felül a magyar munkás rátermettségét.

Kiemelt a kimutatás is a bányákat, ahol a magyarok száz százalékos jelzést érdemeltek ki maguknak munkásságukkal.

Mit irtak az ujságok a Himler Coal Company hidavatásáról

Ritkán történt meg az amerikai magyarság történetében valami olyan közérdekű esemény, melyről az összes amerikai lapok dicsérőleg emlékeztek volna meg. A Himler Coal Company hidavatását és a Himler Coal Company vasutjának megnyitását annyira közérdekű magyar ügynek tekintette azonban az amerikai magyar sajtó, hogy úgy a nagyobb, valamint a kisebb vidéki lapok is az elismerés és szeretet hangján emlékeztek meg róla.

Az Amerikai Magyar Népszava hosszabb tudósításban a következőket írta:

"Magyar bányászok és magyar társaság munkájának diadalja: A magyar munka és a magyar teremő erő új diadalát kell Amerika történetének lapjaira feljegyeznünk. Szombaton, május 21-én West Virginia és Kentucky határán Kermit és Himlerville között meleg, bensőséges és meghatóan szép ünnepség keretében megnyílt egy új vasút és a Himler Coal Company lobogó-díszbe öltözött, ünneplő közönséggel megrakott első vonatával a munka diadalát ülte meg a magyar bányászság."

"A szombati nap két évi szakavatlan, fáradságot nem ismerő munkára tette fel a koronát a Tug River büszke, új vasuti hidja, amely úgy kapcsolja össze Kermit és Himlerville városokat, mint egy örök kézzorítás, az áldás, a kényelem és boldogság jelképe az összekötött városok között."

A Clevelandban megjelenő Szabadság-ból idézzük az alábbi pár sort:

"Ahol megkülönböztetett tisztelettel tekintenek most az amerikai magyarra:

"Kentucky földjén, a Tug River völgye mentén, ahol a testvéri ölelésre hajol össze West Virginia és Kentucky, ötven esztendeje sieteg a lelkekben az álom, hogy kaput kellene hasítani az évezredek mohájával kérékő sziklák tömbjén, vasutat kellene építeni, hadd akaszthassa oda a maga sorsát a civilizáció kocsijának tengelyéhez a szene és szálfa révén nábobnak született kentuckyi Martin County is. Ötven esztendeje az apák a fiukra hagyták az álmot és a fiukat is öreg emberré örlötte az élet, anélkül, hogy a szüzen sorvadó, minden gazdagsága dacára is koldus soron éldegélő nagy darab kentuckyi föld megérhette volna, hogy végre mégis belehasít testébe a vasuti sín....."

"Két esztendővel ezeltől vette meg a lábát a vidéken az amerikai magyar pénzen épült és minden ízében amerikai magyar vállalkozással lett Himler Coal Company részvénytársaság....."

"Két esztendei munka és rengeteg pénz kellett hozzá, míg megépült a vasút, de megépült és most szombaton délután két órakor kezdetét vette a Himler Coal Company székhelyűl szolgáló kentuckyi Himlerville és a Norfolk Western Railway egyik állomása, a west virginiai Kermit között a rendes vasuti közlekedés."

Az amerikai ujságok majdnem kivétel nélkül megemlékeztek rövidebb-hosszabb cikkekből erről a korszakot alkotó eseményről és a közeli lapok, mint például a Huntingtonban megjelenő nagy napilap részletes és kimerítő tudósítást közölt kiküldött tudósítója közlése alapján az egész ünnepségről.

A pittsburghi, columbusi, clevelandi, charlestoni, wheelingi, ashlandi lapok mind hosszabb cikkekből foglalkoztak a Himler Coal Company ünnepével.

Helyszüke miatt nem közölhetünk szemelvényeket a kisebb magyar ujságok tudósításaiból, de ezekre is rá fog kerülni a sor jövő számunkban.

Igazán jól esett az amerikai magyar sajtó egyhangú elismerésének megnyilvánulása. Jól esett azért, mert mi soha sem kértelkedtünk a magyar bányászok alkotó erejében, megbízhatóságában és ha a két éven át tartott keserves, lankasztó, sokszor kétségbeesítő reménytelennek látszó munka közben kívülről soha, semmiféle biztatást sem kaptunk, tudtuk és éreztük, hogy a legelső, látható és érzékelhető eredmény falmutatása után oldalon lesz az egész, jótakaró és minden jót szerető amerikai magyarság és amerikai magyar sajtó is.

Apponyi Albert születésnapja

A világ minden részéről kapott üdvözlő táviratokat a 75 esztendő Apponyi Albert. — A Magyar Bányászlap is kábelrel üdvözölte a legnagyobb magyar politikust hetvenötödik születésnapja alkalmából.

Kevés "nagy" embere van mostanában Csonkamagyarországnak, még középszerű embere is alig akad, a politikai fórumokon hivalgó és veszekedő mai politikusok legnagyobb része nagyon selejtes anyagból lett gyurva. Kicsinyesek, féltékenyen vigyázók a saját egyéni érdekeik szempontjából, könnyelműek és handabandázók, he nem öns érdekéről van szó.

Az egyetlen élő "nagy" magyar születése napját ülte meg nemcsak egész Csonkamagyarország május 28-án, hanem a föld egész kerekében minden talpalattnyi terület, melyen magyarok, szegény, vándor, hazátvesztett és új hazákat lelt magyarok telepedtek meg.

Egy napra valahogy elült az a sivar harcizaj, mely két esztendő óta szüntelenül izgatta hallószerveinket, a kurzus lapjai csakugy meghajtották a lobogót Apponyi Albert zsenialisan tiszta politikai alakja előtt, mint az általuk oktatlanul és ostobán destruktívnek nevezett sajtó.

Egyszer megírtuk, hogy a nagy bajok idején mégis csak egy táborba szorultak a magyar ujságok, akkor amikor a nyomdászsztrájk volt és existenciájukban voltak megtámadva a lapkiadók, akkoriban egyszerre összterelte őket a közös veszedelem tudata és együttes erőlködéssel adtak ki egy kis pár oldalas ujságot Budapesten.

Most másodszer találkoztak egy táborban: mikor Apponyit ünnepelték.

Ha minden magyar politikus Apponyi alakját tüzi ki magának követendő példa gyanánt, ha a moskoshangu és sérteő ostoba politikai vitákat az az irány fogja felváltani, mely Apponyi politikáját és minden egyes országgyűlési felszólalását jellemezte, akkor nyugodtan mondhatjuk mi amerikai magyarok is, hogy az óhazában megkezdődött az előnyös változás. Adja az ég, hogy mielőbb ezt mondassunk.

Amerikából is sokan üdvözölték a 75 esztendő Apponyi Albert grótot születés napja alkalmával. A Magyar Bányászlap a következő kábelrel emlékezett meg a legnagyobb élő magyar születésnapjáról:

Albert Apponyi Budapest Hungary.

In our and in the name of the Hungarian Miners in America we extend our heartiest greetings. May God guide you and make you strong for further achievements in your great work.

Hungarian Miners Journal

Újabb magyar munkás bánya

Nyugat-Kentuckyban magyar bányászok bányát vettek és Nebo-American Coal Company néven munkások számára részvénytársaságot alakítottak. — Leginkább Pond-Creek vidéki magyarok a társaság vezetői.

A magyar bányászok első bányatársaságának követői akadtak, akik megalakították az elmúlt napokban a második magyar munkás-bányavállalkozást. Pond-Creeki magyar bányászok egy negyedmillió dollár alaptőkével Nebo-American Coal Company néven részvénytársaságot alapítottak s megvásárolták a Rose Creek Coal Companytól a Nebo. Ky. mellett levő hatalmas Rose Creek bányát, amit június elején már át is vettek.

A vállalkozó bányászok vezetője Mr. Pearl Besham, a Sudduth Coal Co. volt superintendensje, akinek a keze alatt a társaság alapító eddig is dolgoztak. Résztvevőik között amerikaiak is szép számban vannak, részvényesük a társaság vezetője is, de a részvények többsége magyar kézen van s azt hisszük, hogy az mindig magyar kézen is fog maradni.

A Rose Creek bánya kétezerháromszáz akér öt sukkos szent birtok, amelyből eddig körülbelül háromszáz akernyi szén van kizsedve. Az egész terület alatt elvonul az ismert No. 9 szénér, amely öt láb magas és van vagy százötven akér szén efölött is, a mely ugyancsak öt láb magyas.

A bánya meglehetősen, a szén elég jó minőségű s elegendő a felszerelés arra, hogy az új társaság napi 8-10 vasuti kocsit szent adjon ki.

A bánya megfelelő felszerelésén kívül van a telepen a társaságnak elegendő háza, üzlethelyiség, a szükséges műhelyek és melléképületek és superintendenslakás.

A szén a társaság tulajdona, de a szén felületéből csak 900 akér egyenes föld képezi a társaság tulajdonát, a többi felszín farmer tulajdona.

Értesüléseink szerint Williamson vidék magyarjai szép számban csatlakoztak az új vállalkozáshoz, s reméljük hogy a második magyar bányamunkás-vállalkozás minden tekintetben sikeres lesz.

A Nebo, American Coal Company alapítói Pearl Besham, Borbás Géza, Litafik Mihály és Barta András. A társaság igazgatóságában értesüléseink szerint szintén a magyar bányászok lesznek többségben.

Magyarul:

A saját magunk és Amerika magyar bányászainak nevében is fogadjuk szívvelyes jókívánságainkat. A Jó Isten vezérleje önt tovább és tegye erőssé, hogy nagy munkájában újabb eredményeket érhesen el.

Munkahírek

A munkaügyi miniszterium jelentése szerint a munkanélküliek száma ijesztően magas, mert a megindított vizsgálat eredménye szerint 3.300.000 ember van jelenleg munka nélkül az Egyesült Államokban. Ez a szám azonban sokkal magasabb lehet, mert a hivatal az 1920 decemberben összegyűjtött adatok alapján állította össze a kimutatást.

Lafollet, Ten. A la follet Coal and Iron Co. szervezett bányászai határozatban jelentik ki, hogy a megéjtett szavazás visszautasította a tervbevetett bérleszállításokat és azok a hírek, melyek azt állították, hogy a lafollet bányászok a bérleszállítást nagy többséggel elfogadták, nem felelnek a valóságnak.

Alabamaj szénterületeken Hyawell Davis munkaügyi miniszter kiküldött befejezte vizsgálatát a munkanélküliség tárgyában. A szövetségi kormány azért küldötte ki Davis felügyelőt Alabamába vizsgálatra, mert első kézből akart minden értesülést megkapni, hogy annál határozottabban járjon közbe a munkanélküliség helyzetének felmentése körül.

Jamestown, Ill. Teljesen új városka épült fel ezen a néven a közel multban, amely fejlődését tisztán a közelben megnyitott szénbányáknak köszönheti. A Southern Gem Coal Co. két újabb bányaterületet vásárolt Jamestown közelében, melyeket teljesen új felszereléssel és berendezéssel lát el. A városkát alig egy éve alapították és azóta számos magánház és üzleti épület emelkedett benne. Már vasutja is van, amelynek végállomása Mt. Vernon, ahol a Southern Gem Coal Co. számos háza és üzleti telepe épült.

Paradise, Ill. A Paradise Coal and Coak Co. pár heti szünetelés után ismét megkezdte amunkát. A szünetelés alatt a seftet újból timberlétek.

Portage, Ill. Három 3 szünetelés után a Beachley Coal Co. Fiddlers Green nevű bányájában ismét megkezdtek a munkát és most 6 napot dolgoznak egy héten.

Pocahontas, Font Co. összes bányái a legújabb jelentés szerint teljes időt fognak dolgozni további értesítésig.

Tug Fork, W. Va. A United States Coal and Coak Co. telepén ismét megkezdtek amunkát és a társaság hivatalos jelentése szerint a bánya most teljes időt fog dolgozni.

Oklahoma. Az oklahomai bányatulajdonosok egyesülete átiratot intézett a többi egyesületekhez, melyben arra szólítja fel őket, hogy július 1-től szállítsák le a béréket. Az átirat sorra veszi a közelmúlt ipari eseményeit, alaposan feltárja a jelenlegi helyzetet és arra az eredményre jut, hogy a bányák üzembelhelyezésére és üzemben tartása csakis megfelelő bérleszállítás mellett lehetséges. A bányászok még nem nyilatkoztak az átiratra, de már eleve látható, hogy a bérleszállításba beleegyezni nem fognak.

Uniontown, Pa. A H. C. Frick Coal Co. kijelentette, hogy május 16-tól kezdve 30 százalékkal leszállítja az összes bányászok és kokszmunkások fizetését. A leszállítással a Frick Coal Co. az 1917-ben és 1919 decemberben elfogadott bérskálának egyes részeit fogadta el alapul. A Frickék eljárása kissé nehéz helyzetet teremtett meg a független bányaművelők részére, akik április 1-én fenntartás nélkül az 1917 novemberben elfogadott bérskálát he-

It's Toasted

lyezték vissza. A legnagyobb különbség a Frickék által elfogadott és a független bányaművelők által életbe léptetett bérek között a pikk munkánál van. Mert Frick 2 dollár 65 centet fizet 100 bushelenként, a független bányatulajdonosok pedig 2 dollár 29 centet. Ha a független bányaművelők a Frick-féle skálát akarják magukévá tenni, kénytelenek lesznek a bányászok fizetését felemelni. A különbség a két különböző bérskála között átlagosan 10 százalékos. Egyelőre még semmi lépés nem történt a független bányaművelők részéről, de nagyon valószínű, hogy a bányászai rá fogják őket kényszeríteni a 10 százalékos különbözet megtérítésére, amely az ő és a Frick-féle fizetés között mutatkozik.

Helens Run, W. Va. A J. Kenessey testvér jelenti, hogy a Bethlehem Coal Company bányájában 1920 december 18-tól kezdve maig nem dolgoztak semmit. A bánya egyenes, a szén magassága hat sukk. Viz sok helyen van, gáz akad. Lejárókok akad elég Karbájd lámpával dolgoznak. A szénet vegyes mérésrel tonnaszámba fizetik rumban 64, entryben 70 centjével. A szénet masina vágja. Szerencsétlenség néha fordul elő. A bánásmód nem kielégítő. Az élelem és a lakás mérgező drága. Új emberekre szükség nincsen és a helyet nem ajánlja.

Osaka, Va. Louis Németh testvérünk írja, hogy a Stonega Coke and Coal Company telepein nagyon lassan megy a munka, hetenként két napot dolgoznak. A bánya egyenes. A szén magassága 4 és 9 sukk között váltakozik. Viz néhol akad, gáz nincsen. Lejárókok van 2 és 24 incs közötti. Karbájd lámpával dolgoznak, a szénét melyet masina vág kérészámra fizetik rumban \$1.50 hetingben \$1.65 centjével. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő. A bánásmód elég jó. Az élelmiszer és a lakás ára annyira mint máshol. Munkásokat vesznek fel most is, de egyelőre nem ajánlja a helyet.

BIZTOS BANK - ÜZLET

Mi szívesen fogjuk az Ön pénzt az óházába küldeni, teljes biztonság mellett, hogy a pénz minden késedelem nélkül lesz a címzettnek kifizetve.

Ugyan olyan biztonságot ajánlunk az Ön megtakarított pénz elhelyezésére. Örvendünk, ha Ön takarékjait nálunk helyezné el.

Mellon National Bank
Pittsburgh, Pa.

Apró hírek

BIMBÓHULLÁS.

Szemán István Puritanban, Pa. lakó testvérünket és egész családját mély gyászba borította az a szerencsétlenség, mely május hó 15-én játszódott le nála. Őt esztendő kis fia István egy mély kut körül játszadozott és egy őrzetlen pillanatban az alacsony karfán keresztül belebukott a mélységbe. Oly szerencsétlenül esett le a kis fiú, hogy nyakcsigolyája eltört és azonnal szörnyet halt, dacára annak, hogy azonnal mentéshez láttak és ott volt kéznél az azonnali orvosi segítség is, de hiába. Május 17-én helyezték örök nyugalomra a kis halottat, koporsóját atya Szemán István, édes anyja született Fodot Anna és három kis testvére zokogva álltak körül, de a gyászborult családdal érzett egész Puritan és környékének magyarsága is.

Idb. Gergely János és családja, Vasko János és családja és még többen koszorúkat helyeztek ravatalára és a gyászborult családnak ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik részvételükkel enyhíteni igyekeztek az a nagy csapást, mely szerettett gyermekük elvesztésével érte őket.

VERHOVAY Bányász Bál.

A Verhovay Segély Egylet 97. fiókja május hó 16-án, Pünkösd hétfőjén jól sikerült táncmulatságot rendezett Baxteren, W. Va. A bált saját pénztára javára rendezte az egyesület és megjelent rajta nemcsak a helybeli, hanem az egész fairmont vidéki magyarság is. Több mint 15 telepről érkeztek vendégek. A mulatság kerek 18 óra hosszat tartott és mindvégig a legszebb csendben és rendben, minden fennakadás nélkül folyt le. A jövedelem \$132.17 volt és adományokkal hozzájárultak a jövedelem fokozásához a következők: Hubay János a fiók elnöke, adományait a sorsoláson Rákosi József greentowni és Rakovszky József baxteri lakosok nyerték meg. Matko János adományát Köteles Lajosnak juttatta a sors szeszélye. Hornyák Mihály ajándékát Joe Parisi olasz boltos nyerte meg. Galambos István és neje valamint Gulyás Pál és neje is hozzájárultak az est sikeréhez ajándékaikkal, ezeket a tárgyakat Matko János kapta meg a sorsolás alkalmával.

Viktor István, Galambos István a belépőjegyek árúsításával foglalatokodtak, Puskás Vilma, Galambos Róza a virág árúsításánál értek el szép eredményeket.

Illár Lajos és Buza István az ebédjegyeket árúsították. Hubay János, Molnár József, Tamás András, Sovári András és Juhas Mihály az ebédnél szorgoskodtak. Gulyás Pál volt a zenerendező és Hornyák Péter, az egyesület fiókjának titkára rendezte az egész estélyt nagy hozzájárulással és szorgalommal.

Az egyedüli baja az volt a mulatságnak, hogy a south baxteri hall kicsinek bizonyult a sok vendég elhelyezésére és bizony egy kicsit szűken voltak a vendégek. Szendrey Lajos cigányzenekara szolgáltatta a zenét Uniontownból, Pa.

A rendező bizottság ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik megjelenésükkel hozzájárultak a mulatság sikerének az eléréséhez.

Scattle, Wash. Washington államban a bányák helyzetében semmi változás nem állott be és a legtöbb még most is télen. Az elmúlt héten ismét tanácskoztak a bányászok és a bányatulajdonosok, ezen tanácskozás semmi tényleges eredménnyel nem járt. A bányászok szervezetének jelentése szerint a bányászok erősen állják a harcot továbbra is.

Hírek a bányák világából

Bányabalesetek február havában.

A bányafelügyelők betérjesztették már kimutatásukat az állami bányahivatalhoz a február havi bányabalesetekre vonatkozólag, melyből az tűnik ki, hogy ez év februárban 152 bányász vesztette életét hivatása teljesítése közben, 1920 februárjában a megölt bányászok száma 160 volt. A csökkenés tehát nyolc, átlag 5 százalékos. 1913-tól 1920-ig február havát véve alapul átlag 187 ember vesztette életét a bányákban.

KANSASBAN EMELKEDETT A SZÉNTERMELÉS.

Kansas állami bányahivatala kimutatta, hogy 1920 folyamán körülbelül 900.000 tonnával emelkedett a termelés. Az évi termelés 6130.341 tonnát tett ki, amíg 1919-ben 5.400.312 volt az össztermelés. 1920-ban 10590 ember, 1919-ben 11.000 ember talált alkalmazást a kansasi bányákban.

Bányarobbanás.

A Shade Coal Mining Corp. Windber, Pa. közelében levő Hayevo nevű bányájában borzalmas robbanás történt. A vizsgálat kiderítette, hogy valaki vagy valakik véletlenül vagy készakarva, nagy mennyiségű dinamitot hagytak a motorok egyike alatt. A bánya már hetek óta nem dolgozott és átalakítási munkálatok folytak benne. Az okozott kár meglehetősen nagy és egyelőre még nem is lehet tudni, hogy mikor kezdik meg az üzemet megint.

A MAGAS SZÉNÁRAK ELLEN.

Columbus, O. A southern Ohio Coal Exchange hivatalosan panaszt tett egyes ohioi bányatelepek tulajdonosai ellen. A hivatalos vizsgálat a panasz folytán megindult.

A KEMÉNY SZÉNADÓ ELLEN.

A pennsylvaniai képviselőházban, mint megirtuk másfél centes adót vetettek ki az államban levő bányákból kitermelt antracit szénre. MacGregor buffalo new york állami képviselő most a New York állami képviselőházban ezen adó törvényességét vitatja, kijelentette, hogy Pennsylvania állam önkényesen járt el a megadóztatásnál és ezzel megsértette a szövetségi törvényeket. Javaslatait is terjesztett elő ez irányban, melyet megvitatás végett megfelelő bizottsághoz tettek át.

MEGÁLLAPITOTTÁK A ROBBANTÓ PUSKAPOR ÁRÁT

Az indianai szénterületeken legutóbb a bányászok és a bányatulajdonosok közötti megegyezés után 2 dollár és 40 centre emelték fel egy tartály puskapornak az árát. John L. Lewis, a szervezett bányászok elnöke járt közbe a megegyezés körül és a bányászok hosszas tárgyalások után beleegyeztek abba, hogy a puskapornak az árát tartályonként 15 centtel emeljék fel. A szervezet tisztviselői azonban a lefolytatott vizsgálat után megállapították, hogy a 2 dollár 40 centes ár szűkebb körű és így a bányászok elfogadták a 2 dollár 40 centes árat.

Bányászokból - Polgármester.

A T. Pace-t a United Miner Worker utazó ellenőrt Herrinben, Ill. a független munkáspárt ticketjével polgármesternek választották meg. A városi jegyző, városi pénztáros és két városatya szintén a munkáspárt ticketjével választották meg s így most a város közigazgatása a párt ellenőr-

zésé alatt van, miután összesen 8 városatya választották meg, akik közül 6 munkáspárti.

JOÉTVÁGYU Bányász.

Brookvilleről írják, hogy Bradio Sambara, olasz származású szénbányász ugyancsak jóétvágyu ember lehet, mert együjtében 60 nyerstojást evett meg. Társai eleinte nem akarták elhinni és szózátyárkodásnak hitték, amit mondott, de Sambara 25 dollárba fogadott, hogy megfelelő ellenőrzés alatt pár nap múlva hajlandó ismét, ott ahol akarják 60 tojást megenni. A fogadók egy hármast bizottságot küldtek ki és a jóétvágyu olasz hihetelen gyorsasággal pusztította el a 60 tojást.

ÚJ Bányamanager.

A Larckson Coal Mining Co. jelenti Clevelandből, hogy a társaság managerjévé Ezra Van Horn-t választották meg, a nemrég lemondott C. P. White helyébe.

BEPÖRÖLTE EGY SZÉN-Bányára FORDOT.

Az Amherst Fuel Co. Amherst-dale, W. Va. 625.000 dolláros kártérítési pert adott be a Ford Motor Company ellen. A bányatársaság 750.000 tonna szállítására kapott megrendelést, tonnáként 5 dollárjával és Fordék csak egy bizonyos mennyiséget vettek át és fizettek ki, a szén nagyobb részének átvételét azonban visszautasították.

A KEMÉNY SZÉN SZÁLLÍTÁS APRILISBAN.

Április folyamán a hivatalos kimutatás szerint 5967.465 gros tonna szén szállítottak el, míg márciusban a szállított kemény szén mennyisége 229.694 tonnával volt kevesebb, a mult év áprilisi szállítást 1.153.254 tonnával haladta meg.

A SALGÓTARJÁNI KÖZSÉNBányára RÉSZVÉNYTÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA

közi, hogy a f. évi rendkívüli közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy emelje a társulat jelenlegi 82.500 drb 200 korona névértékű új részvénykibocsátása által 49.500.000 koronára, fizesse meg az új részvények névértékét a tartalékalapból, adjon minden két (2) részvény után egy (1) teljesen befizetett új részvény a részvényeseknek. Az új részvényesek már a folyó év üzleteredményében részesednek. Az igazgatóság ezen indítvánnyal beváltja az április hó 5-iki rendes közgyűlésen tett azon ígértét, hogy a zsilvölgyi bányák eladásá által nyert előnyökben a részvényesek résztesednek és meg van győződve arról, hogy a felemelt alaptöke kellő kamatoztatása biztosítja van.

PÉCSÉTT TILOS A NEMZETI ZÁSZLÓ.

A pécsvidéki bányamunkásság május 1-én nemzetiszínű lobogókat akart a városba bevonulni. A szerb hatóságok ezt megakadályozták. Erre a munkások követelték, tiltsák meg a szerbek azt is, hogy a bányatelepi szociáldemokrata munkásság és a kommunisták vörös zászló alatt vonuljanak fel. A szerbek ezt is megtiltották.

HALÁL A Bányában.

Sajóházáról jelentik: Minap délután az ottani bányában Jurika Lajos 18 éves lipói bányamunkás egy csille alá került, amely a szerencsétlen embert összemorzsoltválasztották meg s így most a város közigazgatása a párt ellenőr-

HIMLER STATE BANK

HAJÓJEGYEK minden vonalra

Kihozatali, Közjegyzői és hazai ügyeket pontosan intézünk el.

Minden ügyben készséggel szolgálunk tanácsokkal és felvilágosítással

WARFIELD, KENTUCKY

Bankbetétjének nem talált jobb bankot, mint a bányászok bankját, ahol 3 százalékos kamattal kap, pénzét mindenkor visszavonhatja, és pénzét biztonságban tartandón van.

PÉNZKÜLDÉS SÜRGŐNYILEG és POSTÁN a legelőbb napi árfolyam mellett egyrelelkes kénytelen és szeszélyes kérésre a bankunk részéről a legelőbb és legmegbízhatóbb bankja egyikkével

Immigrant State Bank

BEVÁNDOROLTAK ÁLLAMI BANKJA

EZELŐTT RÉVÉSZ ÉS SZÓKE

1445 Fullerton Ave., Chicago, Ill.

Felajánlja szolgálatait a magyar bányászoknak PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, KÖZJEGYZŐI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE. Elfogad betéteket 3%-os kamatozással, azokat kívánatra bármikor felmondás nélkül visszafizeti. Levélbel, érdeklődésre azonnal válaszol. IGAZGATÓK: SZÓKE IMRE, elnök JUST FRIGYES, pénztáros RÉVÉSZ BÉLA, alelnök

KÖZVETLEN ÉS LEGJOBB UT

Erdélybe

4s MAGYAR-ORSZÁGBA: **CONSTANZÁ-n** át az amerikai zászló alatt.

S. S. ACROPOLIS

Indul Jun. 20-ka körül a hobokeni 5. sz. pierről

Harmadosztályú jegy CONSTANZÁIG\$145.—
Harmadoszt. kabin \$170; másodoszt. \$250 (és \$5 adó.)

Ha ki akarja hozatni rokonait, vegye meg a PREPAID jegyet azonnal.—"S. S. ACROPOLIS" INDUL CONSTANZÁ-BÓL VISSZAFELÉ—NEW YORKBA—JULIUS HÓ 6-AN. Irjon felvilágosításért:

American Black Sea Line Inc.
STEPHANIDES, BENAS & Co. General Agents
21-24 State St. New York City

Ha csusz vagy reuma fájdalmat érez, szurások, nyilalás bántja, azonnal rendelje meg a

Krejsi-féle KIGYÓ ZSIRT,

amely rövid használat után MEGSZÜNTETI A FAJDALMAT.

Kárpáti Növény Hashajtó a legjobb hashajtó, nem okoz csikarást. Bármilyen betegségben szenved, forduljon bizalommal hozzám, készséggel szolgálok tanácsal.

Fehér Kereszt Magyar Gyógyszertára
26th ST., & LORAIN AVE., CLEVELAND, O.

VIDZISZTILLALÓ (kisüst) vörös rézből, a legjobb kivitelben kapható a készítőnél. A 3 gallonos ára \$15.00, 5 gallonos \$18.00. Vidékre 2 dollár a csomagolási költség. Utánvéttel nem küldünk. Juhász András, 693 So. Clinton Avenue, Trenton, N. J.

Tartsa meg a címet.

KÉRJEN MUTATVÁNSZÁMOT

A

KÉPES VILÁGLAPBÓL

amely FÜLÖP ILONA szerkesztésében jelenik meg Minden szám tele van képekkel, elbeszélésekkel, hasznos tudnivalókkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE \$2.00

KÉPES VILÁGLAP
75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: STUYVESANT 965

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Editor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Egyesült Államokban 1.00 \$
Magyarországra 0.50 \$

Subscription Rates:
In the United States 1.00 \$
In Hungary 0.50 \$

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

Kisért a középkor

A hűbérrendszer, jobbágyság, egyéni megkötöttség, csupa középkori fogalom és tiz esztendővel ezelőtt Magyarországon, sőt az egész világon sem mért volna álmódni senki sem a középkor és középkori intézmények felbredéséről.

A versaillesi és trianoni békeszerződések azonban megbolygatták a századok óta halálos dermedtségben alvó középkori eszméket és most már ott tartunk, hogy egészen komolyan kell számolnunk a jobbágyság, a hűbéresség felbredésével.

Talán más, ujkeletűbb nevekkel fogják majd illetni az illetékes tényezőket ezt az újszerű jobbágyságot és hűbérösséget, de maga a név nem sokat határoz, a lényeg az, ami bármilyen intézkedés vagy rendelkezés tulajdonképeni mivoltát meghatározza.

Junius végén érkezik Budapestre az antantközi jóvátételi bizottság és az antantközi legfőbb tanács már értesítette is a magyar kormányt, hogy ez a jóvátételi bizottság fogja átvenni annak idején Magyarország ügyei vezetését és pedig úgy politikai, valamint gazdasági tekintetben is.

Mi mást jelenthet minden józan ember szemében ez az átvétel, mint a középkori hűbér és a jobbágyság visszatérése. A trianoni béke ugyan tönkreslányította Magyarországot, megcsontította, életképtelenné tette, de legalább szinlegesen függetlenítette is. Nem egy, hanem több helyen is említett tesz a trianoni béke arról, hogy Magyarország belügyeibe az antant beavatkozni nem akar és nem fog, úgy látszik, hogy ezek a szinleges kijelentések is odajutottak, ahova a Wilson-féle 14 pont, melynek alapján annak idején Közép-Európa országai letették a fegyvert és hajlandóknak mutatkoztak megkötni a békét.

A "függetlenné" tett Magyarországot most a jóvátételi bizottság egyszerűen gyámság alá helyezi, úgy gazdasági, mint politikai tekintetben is. Mi igazán nem voltunk és nem vagyunk valami tulságosan elragadtatva a jelenlegi magyar kormánytól, a meg-előző magyar kormányok működését sem magasztaltuk égig, sőt ellenkezőleg, mindig megmondtuk a magunk véleményét azokról a kormányokról, melyek uralma alatt az élet- és vagyonbiztonság, a békés munkálkodás, a megértő, keresztényi szeretettel telt politikai csak lázas agyremekként tűntek fel néha-néha egy-egy halálig elkeseredett, őszinte jó hazafi egyában, de ezek a kormányok, ha rosszak voltak is, ma-

gyar kormányok voltak és nem hűbéresek, jobbágyság, idegen országok kiküldötteinek hűbéresei és jobbágyságai.

Magyarországon voltak és vannak még most is bajok, az ország belviszonyai nem olyanok, hogy a kívülről szemlélő csak a legnagyobb dicséret és elragadtatás hangján nyilatkozhatna meg mindenről, amit lát és tapasztal. De ezeknek a belső ügyeknek vajmi kevés köze van a külső ügyekhez és egy tény, hogy Magyarország a megszállás és guzsbakötés kegyetlen trianoni béke dacára is csodálatos önmérséklettel, egy szelb és jobb jövőben, az örökös és csalhatatlan isteni igazságosságban vetett hittel viselte el a sok szenvedést. Külsőleg Magyarország nem adott okot semmiféle panaszra, külsőleg Magyarország kérdemelte a győztes országok minden rokonszenvét. Mi lehet hát az oka ennek az újabb guzsbakötésnek, ennek az újabb megfenyegetésnek, mely egy ezer esztendő, alkotmányos ország minden önértékét, minden szabadságát és minden bizalmát törli össze.

A papírosan megalkotott, papíros határokkal ellátott új utódlamokban sincs rend, talán még annyira sem, mint a porig alázott, két forradalmat átél, elgyengült Magyarországon, de egyetlen egy antant államnak sem jut eszébe ezeket az országokat kezelésbe átvenni, csak épen Magyarországot akarják idegenek kormányozni. Igaz, hogy ezer esztendő fenn állása alatt Magyarország megszokta az idegen igát, hiszen egész történelme a szabadsággért folytatott harcok láncaiból áll. Tudja ezt jól az antant is, tudhatja hát azt is, hogy az ezer esztendő szabadságharcot, az ezer esztendő küzdelmet a függetlenségért, a jóvátételi bizottság újabb intézkedése csak fokozni fogja és nem lanyhítani. Minél nagyobb a nyomás, annál nagyobb az ellenállás.

Mit tudnak a győztes államok vezető politikusai Magyarországról. Semmit. Clemenceau minden bizonynyal a szenegezőkkel és az idegen légiókban szolgáló más fél vad törzsekkel egyenlő rangba helyezi a magyart, Lloyd George pedig a békétárgyalások alkalmával, legelső ízben kérte meg "szak értőit", hogy magyarazzák már meg neki, hogy mi is az a Bánt. Ezek az urak akarják majd rendeletekkel és szabályokkal kormányozni Magyarországot a jövőben. Azt a Magyarországot, mely ezer éven keresztül vértett azért, hogy Franciaország és Anglia uralják az Úr 1921-ik esztendőjében Európát!

Külföldi bányahírek

ALAGUT PETROZSÉNY ÉS TIRGUL KÖZT.

A román kormány azon nagyszabású tervvel foglalkozik, hogy a zsilvölgyi bányákat összeköti a román bányavidékkel olyanformán, hogy Petrozsény és Tírgul között kettős vágányu egyenes vasutat épített, amelyen 18 kilométeres alagut építését is tervezik. Az alagut építését azok a szakemberek vezetnék, akik a Simplon alagutat építették.

OLCSÓBB A POROSZSZN.

A párisi jóvátételi bizottság Magyarország részére nagyobb mennyiségű szenet utalt ki, amelyeket nemsokára leszállítanak. A szén métermázsánként Szob határállomáson 320 korona lesz. Januárban ugyanaz a szén 530, februárban 470 korona volt métermázsánként. A nagy áresést a magyar korona javulása okozta. A szenet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete fogja a gazdák között szétosztani.

MISKOLC VÁROS A BORSODI Bányák magas szénárái ellen.

A minap délutáni városi közgyűlésen Vidats János tiltakozását fejezte ki a Borsodi Köszönbánya részvénytársaság indoklatlanul túl magas szénárái ellen. A főispán kijelentette, hogy miután Vidats önnálló indítványként nem jelentette be előterjesztését, így az csak a jövő közgyűlésen tárgyalható, amikor is a polgármester az adatok halmazát fogja bemutatni a közgyűlésnek a borsodi szénbányák árára vonatkozólag, melyek letörésére kormányintézkedést kérnek.

A NÉMETEK Kártérítési kötelezettsége.

A kiszabott kártérítés nagyrészt Németországnak különböző bányatermek átadásával kell fizetni és egyes bányákat is kötelesek lesznek teljesen a győztes államok használatára átengedni. Franciaország a Saare völgyének termelését kapja meg, ami évenként kb. 14 millió tonna szenet jelent, vagyis 10 év alatt 210 millió tonnát. Franciaország kapta meg Elzász-Lotharingiát is melynek bányái évenként 21.136.236 tonna vasat, 3.795.092 tonna szenet és 76.672 tonna só termeltek. A következő 10 esztendőben belől Olaszország 85.500.000 tonna szenet, Belgium 80.000.000 tonna szenet kap, Japán pedig 40 teljes és tökéletes bányafelszerelést kap, beleértve két aranybánya felszerelést is.

LESZÁLLITOTTÁK A FRANCIA SZÉN ÁRÁT.

A francia közmunkaügyi miniszter a kazánok tüzelésére szükséges szénnek az árat tonnánként 110 frankra szállította le; az előző ár 135 frank volt. Kósz tekintetben Franciaország meglehetősen jól el van látva és behozatalra egyáltalában nem szorul.

EGYPTOM SZÉNBEHOZATALA.

1920 folyamán Egyiptomba 888.350 métertonna szenet szállítottak, míg 1919-ben mindössze 565.542 métertonna szenet hoztak az országba. 1920-ban Angliából 232.054 tonnát (tavaly 495.828 tonnát) Amerikából 469.308 tonnát (tavaly 8.088 tonnát) és az angol afrikai gyarmatokról 101.610 tonnát (tavaly 61.605 tonnát) szállítottak Egyiptomba.

BELGA SZÉNKIVITEL.

Bruxellesből jelentik, hogy a széntermelés alapos csökkenése miatt a kivitelre szánt szén ára

tonnánként 5-10 frankkal emelkedett és nagyon valószínű, hogy a közeli napokban újabb 5 frank emelkedés lesz.

MEGSZÜNT A SVÉD SZÉNBEHOZATAL.

Stockholmi jelentés szerint a külföldi szénnek behozatala teljesen szünetel, a nagykereskedők nem hajlandók az amerikai szenet átvenni, miután nagy tételek átvétele nagy nehézségekbe ütközik.

UJABB TÁRGYALÁSOK AZ ANGOL Bányász sztrájk ügyében.

A sztrájkoló angol bányászok és bányatulajdonosok ismét megkezdték az abban hagyott tárgyalásokat és most már alapos reményesség van arra, hogy a sztrájkot békésen be is fogják fejezni. Maga Lloyd George angol miniszterelnök intézkedett az iránt, hogy a félbemaradt tárgyalásokat folytassák az érdekeltek felek és együttesen fogadta kihallgatáson mindkét párt vezetőit, azután pedig a bányászok vezéreivel tárgyalat hosszabb időn át.

A kormány egyelőre nem változtatta meg előzetesen tett ajánlatát, az angol kormány hajlandó 10.000.000 fontot áldozni azért, hogy a válságos helyzetbe jutott szénipart tulmagas szénárak kátyuból, melybe jutott. A miniszterelnök azonban egész határozottan kijelentette azt is, hogy ennél többre egyik félnek sem szabad és lehet számítani. Elengedhetetlen kelléke viszont az az egész ügynek az, hogy ennek a hatalmas összegnek felajánlása után a békét az egész vonalon helyre kell állítani és a rendes üzemet mindenütt meg kell kezdeni. Csakis akkor hajlandó az angol kormány erre az áldozatra, mondotta Lloyd George, ha mindkét fél biztosítékot nyújt arra, hogy a megállapodás tartós békét hoz majd maga után.

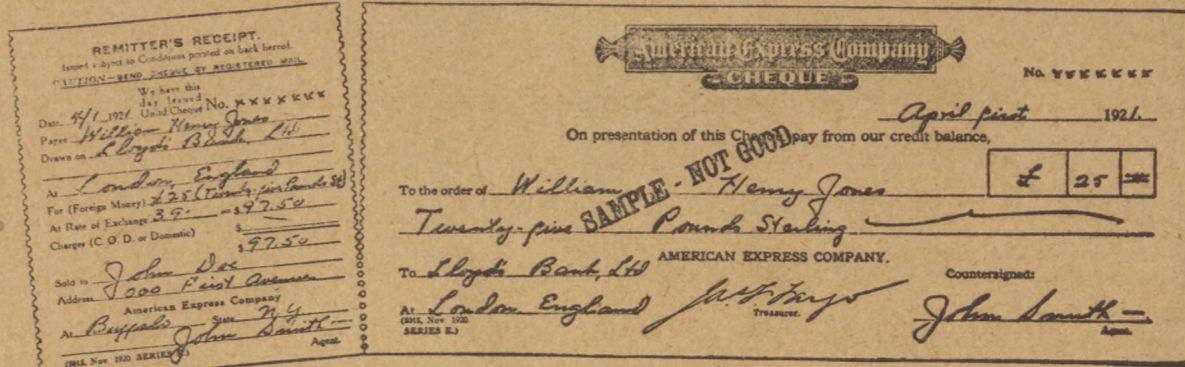
A megállapodás egyik pontja az lenne, hogy a szén ára ne legyen olyan magas, hogy az angol ipar ne tudja azt megfizetni lényeges veszteségek nélkül. Azonban nem várható ez a rendes piac, mert a helyzet is rendkívül és bizonyos időbe telik, míg a kilengések megszűnnek és a szénpiac ismét normálissá válik. Az ideiglenes válságon tehát azzal a pénzzel akarják átsegíteni a bányászokat, melyet a kormány feláldozni hajlandó erre a célra, de melynek előfeltétele a megegyezés minden vonalon a felek között.

Inkább várjon a nemzet, mondotta Lloyd George, semhogy egy földött földort békét kössenek az ellenfelek, olyat, mely minden percben megint eltpödhed és még súlyosabbá tegye a közel jövőben a helyzetet. Erre semmi szükség nincsen és ilyen kísérletezésekbe az angol kormány nagy pénzáldozatokkal belemenni nem hajlandó.

A hirtelen bérleszállításoknak veszedelmét a miniszterelnök is belátja. Lehetetlennek tartja a hirtelen és nagy legrást, ezért hajlandó a kormány a fokozatos leszállítás keresztül vitelének céljaira a tíz millió fontot feláldozni, a bányatulajdonosok pedig mondjanak le bizonyos időre a rendes profitról és elégedjenek meg vagy sokkal kevesebb haszonnal, vagy semmivel.

Mindenekelőtt a bérek skáláját kell megállapítani, de éppen olyan fontos a hasznok skáláját is törvénybe iktatva megállapítani. A sok részletkérdés megbeszélése természetesen még hozza időt foglalkoztatni, de nagy körvonalakban a megegyezésnek most már nincsen annyi akadály, mint például a sztrájk kezdetén volt, amikor még nagyon puskaporos volt a levegő és nagyon elkeseredett volt a hangulat mindkét félnél. Most már lehiggadtak a kedélyek és nyugodtabban látják az ese-

AZ ALANTI MÁSOLAT

Egy American Express Cheque

(American Express Company csekkje), aminőt a legtöbb irodánkban és fiók-ügynökségeinknél kaphat. Némely irodában valami csekkeléssel más formát használnak, melynek baloldalán egy táblázat, jobb oldalán a nyugta van.

Minden csekkblankettánk égkék szín papírosra van nyomtatva.

Szakítsa le a baloldalán levő nyugtát és a csekket küldje az óházába ajánlott levélben; a nyugtát őrizze meg gondosan. Ha a csekk elveszne a postán, a társaságtól másolatot kap róla.

Rokonainak és barátainak, amint a csekket megkapják, nincs más teendőjük, mint elvinni abba a bankba, amelynek a csekk bal alsó sarkán olvasható és megkapják annak teljes összegét. Ha ez a bank metalan más városban volna, bármely legközelebbi bank is beváltja vagy bekollektálja azt részére.

American Express Cheque (az American Express Company csekkje) megbízható és előnyös, mert az American Express Company az utóbbi évek hosszú sorozatában több pénzt utalt át Európába, mint bármely más pénzintézet ebben az országban. E hosszú idő alatt szerzett tapasztalat és az óriási mennyiségű lebonyolított üzletforgalom képessé tette a társaságot, hogy megismertesse a külföldi bankokat és kifizető megbízottakat az amerikai express csekk (American Express Cheque), pénztalvány (Money Order), kábel átutalás (Cable Transfer) módzataival úgy, hogy azok ma már mindenütt előnyben részesülnek.

American Express Cheque (Amerikai Express Társaság csekkje) nagyon előnyös a városokban. Nagy és kis községekbe szóló átutalásnál használja az amerikai express társaság külföldi pénztalványát (American Express Foreign Money Orders).

Amerikai Express csekk (AMERICAN EXPRESS CHEQUE), pénztalványt (MONEY ORDERS), kábelutalványt (CABLE TRANSFERS) több mint 8000 bankban, fiókügynökségnél és több mint 30.000 express irodában vehet, az Egyesült Államok egész területén.

Menjen el bármely fiókirodánkba vagy az American Railway Express irodájába, vagy írjon magyarul a következő címre:

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT

AMERICAN EXPRESS CO.

65 BROADWAY, NEW YORK

Más New Yorki irodák

118 WEST 39th STREET

2:31 BROADWAY

NEWARK, N. J.: 876 BROAD STREET

18 CHATHAM SQUARE

17 WEST 23rd STREET

Nagy Társas utazás

S. S. PROVIDENCE Junius 4-én TRIESTBE
S. S. BELVEDERE Junius 11-én TRIESTBE
S. S. CANADA Junius 17-én TRIESTBE
S. S. AMERIKA Junius 22-én BRÉMABA

Ha ezen hajók bármelyikével akar utazni, akkor küldjön előleget, hogy helyét lefoglalhassuk.

Ha haza akar utazni, forduljon bizalommal hozzánk. Nálunk nemcsak hajójegyet veheti meg, nálunk lakhat, étkezhet, egyszóval az első naptól az utolsó napig a MAGYAR Bányász OTTHONBAN (a magyar bányamunkások otthonában) tartózkodik. HA NINCS UTLEVELE, IRJON S MI AZONNAL MEGSZEREZZÜK.

Sok száz hazautazó testvérünk elővigyázatosságból jóelőre megcsináltatja utlevelét. Gondoskodjék ön is arról, hogy utlevele készen legyen.

Ha pénzt akar küldeni

Ha hajójegyet akar venni

Ha ó-hazai ügyét akarja elintéztetni

Ha családját szeretné kihozatni,

Forduljon minden ügyben mindig hozzánk

Magyar Bányász Otthon

RÓNA ÁRMAND, Manager

75 EAST 10th ST., NE W YORK, N. Y.

Jusson mindig eszébe, hogy a Magyar Bányász Otthon a magyar bányamunkások vállalata és a magyar bányászok tulajdona.

MI UJSÁG A VÁRMEGYÉNKBEN

HIREK AZ Ó-HAZÁBÓL

ABAUJ TORNA VÁRMEGYE.

A destruktív sajtó ellen. A Csonka-Abauj torna vármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a destruktív sajtó ellenes országos mozgalomhoz és táviratilag kéri a sajtótörvény sürgős revízióját.

ARAD MEGYE.

A román megszállott területen megszünt a távirat- és levélcenzúra. Aradról jelentik, hogy a román hatóságok megszüntették a távirat- és levélcenzúrát és a cenzurahivatal működését. Ezentúl Magyarországra is lehet leveleket és táviratokat akadálytalanul küldeni.

ALSÓ FEHÉR VÁRMEGYE.

Éhínség van Alsófehérvármegyében. Az alsófehérvármegyei közéleti bizottság tavaly százötven vagon gabona beszerzésére kapott engedélyt. A gabona egy részét kifizette, a többire pedig előleget adott, ámde hét hónap alatt csak egyetlenegy vagon gabona érkezett meg. A többi a különböző állomásokon elromlott s így a lakosság kenyér nélkül maradt. Az oláh képviselőházban Jurján képviselő interpellált az alsófehérvármegyei lakosság éhínsége ügyében.

BEREG VÁRMEGYE

Lopás miatt elítélték a beregszászi főkapitányt. A beregszászi nagy bankeskaló leleplezésekor dr. Novák Andor főkapitány házkutatást tartott a bank vezérigazgatójánál és több értéktárgyat eltalajdonított. Letartóztatták Szórád rendőrtisztjét együtt. A beregszászi törvényszék most tárgyalta a két megtevért rendőrtisztviselő büntetését. A vádat Tischler Ferdinánd ügyész képviselte, aki hangsúlyozta, hogy szigorúan meg kell torolni a hűtlen tisztviselők eltévnyedését. A bíróság Novákot és Stojánt büntetésnek mondta ki a lopás és hűtlen kezelésben és ezért őket hat-hat havi börtönrre ítélte, ezenfelül kimondta politikai jogaik és hivataluk elvesztését öt évre. A bíróság elrendelte az elítéltek szabadlábra helyezését. Ez ellen, valamint az ítélet enyhéssége ellen az ügyész felebbezést jelentett be. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

BIHAR MEGYE

Sikkasztó román fősoldgábiró. Nagyváradról jelentik: A vármegyei fegyelmi választmányi hivatalvesztésre ítélte Nikita Aurél margittai fősoldgábirót, mert a margittai lakosaitól gabonabevásárlásra beszovaltatott több mint félmillió leit elikkasztotta, gabonát azonban nem szállított.

BORSOD MEGYE

Izgatás miatt letartóztatott földműves. A czökövesdi csendőrség a miskolci ügyészségre kísérte Martos Ferenc mezökövesdi földművest, akit néhány nappal ezelőtt a fennálló társadalmi rend elleni izgatás miatt Mezőkövesden letartóztattak.

Szikratávíró állomás Miskolcon. A magyar posta igazgatósága régóta foglalkozik azzal a tervvel, hogy szikratávíró állomást állít föl egyik nagyobb vidéki városban. Az igazgatóság most úgy döntött, hogy a szikratávíró állomást Miskolcon állítja fel. Az állomás felszerelését már meg is kezdték.

CSONGRÁD VÁRMEGYE.

Üsaló molnár. Arany István gabonaügynök Szegeden följelentést tett Balázs László molnár ellen, akinek harmincezer koronát adott át azzal, hogy azért számlájára tengerit fog vásárolni. Balázs a pénzzel Szegedről megszökött. A rendőrség keresi.

Köröznek egy hűtlen asszonyt. Böhrer Péter forrás, szegedi lakos, 1921. január 7-én tért vissza az orosz hadifogságból. Házát azonban üresen találta, mert míg ő hadifogságban volt, felesége Lotz Magdolna összeállott egy férfivel, megszökött vele s elvitte a férje összes ruháit 6000 korona értékben. A férj följelentésére a rendőrség megindította a nyomozást, mivel pedig alapos gyanu fogor fenn, hogy a szökevények Debrecenbe jöttek a debreceni rendőrség is erélyesen nyomoz ez ügyben.

Szeptemberben megnyílik a szegedi egyetem. A kolozsvári egyetem ügyében a kultuszminiszter Szeged hatóságához leiratot intézett, melyben értesíti a várost, hogy az egyetem elhelyezéséről szóló törvényjavaslat a kormányzó előtt van. Szegeden nagy felkészüléssel várják az egyetemet, az építkezést és átalakítást nagy erővel folytatják, úgy hogy szeptemberben a tanítást is megkezdhetők lesznek.

A kultuszminiszteriumban értekezlet lesz, amelyre Somogyi Szilveszter dr. polgármestert is meghívják. Az értekezleten a Demke internátusának egyetemi előokra való átengedéséről lesz szó.

Szeged a főrendiház reformálását sürgeti. Több vármegye annak idején átiratot intézett a törvényhatóságokhoz, irjanak föl a nemzetgyűléshez és a kormányhoz a főrendiháznak a kor demokratikus szemlében való reformálása érdekében. Szeged törvényhatósága minap tárgyalta ezt az átiratot s ennek értelmében határozott.

HAJDU VÁRMEGYE.

Öngyilkosság a hadiadó miatt. Debrecenben Kolb Jakab mészáros minap hajnalban lakásán felakasztotta magát. Régióta panaszokadtak, hogy a reá kivetett 200 ezer korona és újabban a 115.000 korona hadinyereségadó, mely teljesen tönkre teszi őt, nem tudja megfizetni. E fölötti elkeseredésben lett öngyilkos.

Tolvaj menyasszony. Debrecenben Rác Lajos Késes-utca 38. szám alatti lakos följelentést tett egy Berta nevű nő ellen, aki a napokban megjelent nála a házában. A kapu alatt találkoztak. Itt a nő elpanaszolta, hogy menekült és nincs hova mennie. Ő a nőt befogadta s az igen szépen viselkedett, úgy, hogy később elhatározta, hogy feleségül fogja venni. Közben megtudja, hogy a nő özvegy Faragó Lajosné, Horváth Berta. Időközben ki kellett monnie a Halápra. Ez idő alatt a "szépen viselkedő" nő összeszedte Rác édesanyjának 8000 korona értékű ruháit és megszökött. A nyíregyházi rendőrség minap tartóztatta le a Bertát, de a ruha már nem volt nála.

Baltazár püspök ünneplése. Dr. Baltazár Dezső ref. püspök egyházi látogatást végzett Töröcsentmiklóson, a hol küldötségek, lovasbandérium, fehéruháas lánypok diszes serege fogadták. A püspök a szeretet s az egyetértést kötötte mindenkinék a szívére, mert csak ez biztosíthatja a társadalom anynyira kívánatos nyugalomát.

Debrecenben jégeső volt. A meteorológiai intézet az időjárásról a következő jelentést adta ki: A Dunántuln az eddig beérkezett

jelentések szerint kevés eső volt. Kaposváron és Keszthelyen nem esett. Szombathelyen hét milliméteres eső volt. Debrecenben zivatar és jégeső volt, eső 8 milliméteres. Budapesten kevés eső volt. A legalacsonyabb hőfok Szombathelyen és Debrecenben 1. A többi jelentés még nem érkezett be.

A züllés útja. A debreceni rendőrség letartóztatott és átadott a debreceni kir. ügyészségnek egy alig 18 éves fiút, aki az egyik társadalmi egyesület debreceni osztagjának volt a titkára s hosszú bünlajstroma utolsó tételként Orosz Géza detektív zsebéből kilopta ennek ezüstóráját. Az egyesület-től elesapták, mert könyvvezetésében hibákat s kezelésében hiányokat találtak. Előzőben a Máv. osztálymérnökségnél volt alkalmazásban, ott elemelt egy asztalon fekvő ezer koronát és ezért onnan mennie kellett. Közben egy debreceni urileánytól ékszereket esalt ki. A jeles ifju minden pénztét színházjegyekre költötte, mert egyösszerre két színésznővel szerelmes és minden este ott ült a színházban. Ellene különben az apja is feljelentést tett már lopás miatt. A züllött fiu ellen megindították az eljárást.

KOLOZS VÁRMEGYE.

Az erdélyi hus- és börpiacról. Erdélyben még most is tartanak a megindult áresések. Azok a vállalatok, a melyeknek bukaresi kötéseik vannak, a nagy áresést erősen megérik, mert a piaci áron kell szállítaniok.

Kolozsvárott az élómariha ára 5.80—6.00 lei kilónként, a sertés élősúlyában 12-13 lei. A hus kisvályú ára: marhahus 8—10 lei, sertésbus 16—18 lei, disznózsír 26 lei.

A nyersbőr az utóbbi három hét alatt 60 százalékkal esett, de most mintha megállapodott volna. A készlet nagy és még a tavalyi készletből is 30.000 juh- és báránybőr van meg. A marhabőr ára 8—10 lei kilogrammonként, a szopósborjubőr 13—15 lei. Vidéken az árak 10-15 százalékkal alacsonyabbak.

A kikészített bőr árát erősen befolyásolja a külföldi nagy áresés. A készletek különben megcsappantak, a mit a Szovjet-Oroszország felé megindult exporttal magyaráznak. A barna tehénbőr ára 120—130 lei kilogrammonként, a szima tehénbőr 100—110, a barna borjubőr 150—160 lei, a sima borjubőr 120—130 lei. A talpbőr 60—65, illetve 85—90 lei, minőség szerint.

Kolozsvárott nem jelenik meg magyar lap. Kolozsvári jelentés szerint a román rendőrség az Uj-ság, Ellenész és Kelet című magyar lapokat betiltotta. Így most Kolozsvárott egyetlen magyar lap sem jelenik meg, miután a többi a románok már régebben betiltották.

A kolozsvári Mátyás-szobrot eltávolítják az oláhok. Kolozsváron megalakult egy szobor-bizottság, mely Janku Ábrahám, a negyvennyolcas oláh vezér szobrát kívánja mielőbb felállítani. A szobor helyéül a Mátyás király-terét jelölték ki, még pedig egyenesen az eltávolítandó Mátyás király-szobor helyét. A bizottság úgy határozott, hogy a Mátyás szobrot szétzedik és muzeumba helyezik át. Illetékes helyen kijelentették, hogy minderről nem kaptak hivatalos értesítést s így nem tudják ellenőrizni, hogy valóban történeke-e a románok részéről ilyen intézkedések.

MÁRAMAROS VÁRMEGYE.

Máramaroszigetről Beszterceére helyezték át a román hivatalokat.

Most folynak Prágában a cseh-román tárgyalások a máramarosi határrendezés ügyben. Mindkét részről annyira ragaszkodnak a zsákányhoz, hogy semmiféle kilátás sincs a meg egyezésre. Valószínű, hogy a tárgyalások újabb összetűzést idéznek elő Csehország és Románia között.

A csehok a radnai havasokat követelik határvonalnak, hivatkozva arra, hogy ez a legtermészetesebb és néprajzilag is a legigazságosabb határ. A románok azonban nem mutatnak hajlandóságot ilyen meg egyezésre. Ez a cseh javaslat ugyanis Máramarosziget elvesztését jelentené a románok számára. A románok azonban, úgy látják, maguk is számitanak Máramarosziget kiürítésére és az ottani hivatalokat Beszterceére helyezték át. A tárgyalások különben sem terjednek ki a Csehország és Románia között függőben levő kérdések egész tömegére, hanem csupán a közvetlenül aktuális problémákra. Első sorban a Felső-tisza mentén levő területek (Nagyveskő, Lonka, Remetefalu) hovatartozását akarják eldönteni. Ugy látszik azonban, hogy a tárgyalásokat eredménytelenség miatt ismét elhalasztják.

PEST PILIS SÓLT KIS KUN VÁRMEGYE.

Ruhaárak Budapesten. Már február óta a ruhaárak teljesen pang. A kereskedők 10—15, majd 20—25 százalékos engedménnyel csalogatták a vevőket. Ez még inkább fokozta az izlettelenséget, úgy hogy ma már 50 százalékos árengedések is vannak. A cipőboltokban is körülbelül ilyen a helyzet. A vevőközönség azonban még 50 százalékos árengedményekkel sem elégszik meg, mert biztosra veszi, hogy a mostani árak a kereskedők nyakán maradnak, ha nem számolnak az olesósági hullám elkerülhetetlen következményeivel.

Hogyan lehet segíteni a szegényeken. Barabits Ferenc körmendi gazdálkodó két borjut vágott le a husvéti ünnepekre s a huszt — mely elsőrangú volt — 56 koronáért mérte ki a közönségnek. Ugyanakkor a mészárosok 80 koronáért adták a borjucus kilóját, pedig egy kimérő Barabits Ferenc, mint a nagyközönség hatóságai husszékeknek kezelősege megtalálta számítását s tisztességes hasznát is. Követendő példa.

Megnyíltak a városi husszékek. Tegnap reggel Szombathely városának két husszéke megnyílt, hogy beleálljon erős küzdő félnek abba a harcba, amely most a husszárok kialakulása körül országszerte folyik.

Szerény kezdéssel indult: csak marhahuszt árúsítottak, kilóját 56.60 koronáért. Mi nem fogadjuk diadalmas esatakiáltással a husszék megnyitását — de a mészárosok is rosszul teszik, ha gunyosan már az egész husakció esődjéről beszélnek. Igaz, hogy 2-3 koronás árkülönbözet nem ment meg minket és nem kényszeríti megalkudásra őket, lehet, hogy tegnap még a hus minősége ellen is eshetek panaszok — de ne feledjék: ha a vége jó, minden jó. Mi tudva azt, hogy a husszék megnyitását mennyi munka, előkészítés, tanulmányozás előzte meg, bizunk a husszék sikerében és látva azt a lelkes jóakarattal, amellyel ezt az ügyet a városvezetés kezeli, lehetetlennek tartjuk, hogy ha a közönség is a város mellé áll, a mészárosok titkos reményei valóra váljanak.

Nem kell Ausztria. Hiába a szerződés, hiába a nagy német propaganda, mégis minden nap inkább máramarosabb mutatkozik az itteni nemzetiségek ragaszkodása ezeréves hazájukhoz. Nemesak a horvátok, de a nyugatmagyarországi német anyanyelvű lakosság ma már hallani sem akar Ausztriáról. Lajtaufalu, Lajtaszentmiklós, Savanyukut, Pecsényéd, Szarvók, Vimpác, Szarazvám, Felsőszalva, Höfőfiány, stb., stb. községek újlag s olyan nyomatékkal tiltakoznak, hogy erről a külföldnek is tudomást kell szerezni.

Az amerikai misszió tolvaja és Pedlow kapitány. Néhány héttel ezelőtt az amerikai misszió feljelentésére letartóztatott a rendőrség tizenkét munkást, akik állandóan dézsmálták az amerikai misszió címére érkező szerzetes-adományokat. Amikor Pedlow kapitány, az amerikai misszió jótevője osztagjának vezetője értesült arról, hogy a letartóztatott tolvajok szegény munkásemberek, azonnal megjelent a főkapitányságon és kérte a tettesek szabadlábra helyezését. A rendőrség nem teljesíthették a népszerű kapitány kérését, mert a büneslekmények egy része hivatalból üldözendő. Pedlow kapitány ebbe nem nyugodott bele és mindent elkövet, hogy a tettesek elkerüljék a rájuk váró büntetést.

Kétévi börtön egy emberéletért. Erős földművelésben elkövetett, halált okozó súlyos testi sértés büntetvével vádolva állott a budapesti büntetőtörvényszék előtt Serlovics József, aki 1919 februárjában orosz fogságból hazajövet ittas állapotban megismerkedett egy Nyerges Ilona nevű lánnyal, aki szóváltásból kifolyólag őt bántalmazta, mire Serlovics két rántott elő s azzal oly súlyos sérülést okozott Nyerges Ilonán, hogy az pár hét múlva a kórházban meghalt. A bíróság Serlovicsot két évi börtönbüntetésre ítélte.

Halálos ítélet. A kecskeméti rögtönítélő bírósága minap tárgyalta Horváth Gyula fülöpzsállási lakos büntetését, aki április 13-án Szabó Jánosné megátadta és a nála lévő pénz egy részét elrabolta. A bíróság Horváth Gyulát rablás büntetésében büntösnek mondta ki és ezért a rögtöni bíraskodás szabályai értelmében kötél általi halálra ítélte. Az elítelt kegyelemért folyamodott.

Szerelmi dráma az erzsébetfalvai országúton. Peres Gyula 25 éves hentessegéd feleségül akarta venni Dancsov Mária 20 éves leányt, de a leány szülei ellenekzt a házasságot. Ezért Peres elhatározta, hogy a leányt meggyilkolja és önmagát is elpusztítja. Minap este az erzsébetfalvai országúton mentek sétálni és ott Peres a leánynak egy levelet adott át, a melyben az volt, hogy miután nem lehetnek egymáséi, közösen öngyilkosságot követnek el. Mialatt a leány a levelet olvasta, Peres egy nagy késsel oldalba szúrta a leányt, majd önmagát szivenszúrta. A fiatalember azonnal meghalt, a leány súlyos sérüléssel eszméletlenül esett össze. Járókelők értesítették a mentőket, a kik a leányt a Szent János kórházba szállították, a hol minap délután eszméletre tért és elmondotta a szerelmi dráma történetét. Sérülései nem halálosak.

Felismertek egy dunai hullát. Április 16-án a dunamenti Harta községben egy férfi hullát fogtak ki a Dunából. A rajta lévő alsóruházatba L. B. monogram volt bevarrva. A főkapitányságon utánanéztek az eltűntek jegyzékében és megállapították ennek a holttestnek a személyazonosságát Langstein Béla személyében, aki a felesége bejelentette a főkapitányságon, hogy férje eltávozott hazulról s egy levelet hagyott hátra, melyben bejelentette, hogy betegsége és munkanélkülisége miatt öngyilkos lesz. A feleségének

megmutatták a holttestet, aki a külső jelekről határozottan ráismert férjére.

Női holttest a Dunában. Értesítés jött a budapesti főkapitányságra, hogy a paksi alsó malom mellett a napokban egy 25-30 év körüli nő holttestét fogták ki a Dunából. A holttesten lila ruha, fekete-fehér mintákkal és fekete zépmagas, hosszú fekete haja, arca kerekded. Külső sérülések a hullán nincsenek, kiletét még eddig nem tudták megállapítani.

Elfogták a dollárkirályt. Budapest tolvajvilágában a hírhedt Vörös Dani-Engi Adolf az a gonosztevő, akit társai a dollárkirály névvel tiszteltek meg azért, mert az utóbbi hónapokban csak olyan büneslekményeket követett el, amelyekből dollár hasznokat húzott. Engi néhány nappal ezelőtt az Amerikából visszatért Pődör János gazdálkodóval és három barátjával a Vörös Pálné-utcai Kovács-vendéglőben vacsoráztak. A mulatozás közben Engi kilopta a gazdálkodó pénztárcáját, amelyben 380 dollár volt. Az összegből 360 dollárt megtartott magának és a 20 dollárt tartalmazó pénztárcát az asztal alá rejtve észrevétlenül eltávozott. r-t-y-j nos feljelentésére a rendőrség a dollárkirályt ma délelőtt elfogta. Engi Adolf bünlajstromának összeállításán most dolgoznak a detektívek.

SZATMÁR VÁRMEGYE.

Az oláhok a nagykárolyi Kossuth-szobrot is elpusztították. Annak a tervszerű pusztításnak, amellyel az oláhok Erdély magyar műemlékeire vetették magukat, most a nagykárolyi Kossuth-szobor is áldozatul esett. "Ismeretlen" tettesek a szobrot éjjeli ledöntötték s megrongálták. A lakosság általános felháborodása miatt a prefektus és a polgármester a látszat kedvéért elrendelte a nyomozást, amelynek természetesen nem lesz eredménye.

TOLNA VÁRMEGYE.

Kémkedő cigányasszony. Kolompár Mozsella bátaszéki cigányasszony időnként szerb katonának öltözve, a megszállott területekre átjáró honfitársait a szerbek kezére juttatja. A kaposvári hadosztálybíró fog itélni felette.

TRENCSÉN VÁRMEGYE.

Halálos ítéletből 9 hónapos fogház. Hónapokkal ezelőtt Jánossy Károly volt szolnai állomás főnököt a bratislavai hadosztálybírósa kémkedés és hazaárulás vádjára ítélt. Az elítelt felebbezett a szigorú ítélet ellen s a prágai legfelsőbb katonai törvényszék megsemmisítette a hadbírósa ítéletét és új tárgyalást rendelt el. A hadbírósa második főtárgyalása, melyet a pozsonyi katonai törvényszék tartott meg, a vád új kiegészítő vizsgálata után a hadosztálybírósa a hazaárulás vádját fentartotta, azonban azzal az indoklással, hogy a büntett elkövetése idején a csehszlovák állam és Magyarország közötti hadi állapot megszűnt — a kémkedés vádját elejtette s összbüntetéséül kilenc (9) hónapi és 20 napi elzárásra ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek számítottak be. Az ügyész és védő az ítéletben megnyugodtak. Az ítélet jogerős. A hadosztálybírósa Jánossyt azonban szabadlábra helyezte. A volt állomásfőnök ügyeinek rendezése után Magyarországra meg

TURÓC VÁRMEGYE.

Újabb 90 vasutat utasítottak ki a csehek. A turócmegeyi zsupán egy átiratban értesítette a cseh államvasutak kassai igazgatóságát arról, hogy a rutkai főműhely 90 alkalmazottját kiutasította a cseh szlovák köztársaság területéről. Az átirathoz mellékelve volt a kiutasítottak hosszu névsora. Az államvasutak igazgatósága erre meletelet küldött a rutai pályafenntartó csoportja részére, megahyván, hogy a jegyzékben foglalt munkásokat haladéktalanul zárják ki a munkából, járandóságukat pedig szüntessék be. A rutkai műhelyfőnökség a parancsnak eleget is tett. A kizárt munkások közül több hosszu évtizedek óta lakik Rutkán és dolgozott a főműhelyben. A kiutasítás oka: mert magyarok.

VAS VÁRMEGYE.

Törvényszéki tárgyalások. Szabó Lajos ostffyasszonyi földmives hatóság elleni erőszak büntetésével vádoltan állott a szombathelyi törvényszék előtt. A vádirat szerint a mult év októberében bátyjával együtt megtámadta a csendőroket, sőt bátyja az egyik csendőrt székkel fejbevágtá és megszurta, úgy hogy a csendőr önvédelemből agyonlőtte. Szabó Lajos a tárgyaláson tagadta a terhére szolt büneslekményt és védelemre azt hozta fel, hogy kihallgatások a csendőroket megverték és amikor ezt bátyja meghallotta, segítségére sietett. Az ostffyasszonyi bíróság és a csendőroket vallomása alapján azonban a bíróság hatóság közeg elleni erőszak vétségéért 1 hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Véresre verte a feleségét. Simon Sándor szombathelyi mészáros dínohamában nekiesett feleségének és azt véresre verte. Pia közbelépése tudta csak kimenteni a szerencsétlen a dühöngő kezei közül. Simont jelenleg dr. Tempel Ferenc, kórházi igazgató-főorvos figyeli meg, mert valószínűleg elmebajos. A megfigyelés után Budapestre szállítják az elmeorvóintézetbe, de míg az elintéződik a rendőrségen fogják őrizni.

Rossz húst akart kíméretni. Hirsch Antal rábólti bérlő egy levágot ökröt küldött be szekerén Szombathelyre, hogy itt kíméresse a piaeon. Az állatorvos vizsgálata azonban megállapította, hogy a behozott hús hullott ökörtől származik, mire a rendőrség az egészet elkobozta, Hirsch ellen pedig megindította a bünvádi eljárást.

Törvényszéki tárgyalások. Lánok géplakatossegéd. Kondrád Lajos szombathelyi géplakatossegéd Fodor Jakabnéétől egy öltözet ruhát és több pár cipőt vett át aból acélből, hogy Fodornának szirt szerez helyettük. De Konrád sem szirt nem szerzett, sem a ruhaneveket nem adta vissza, sem a ruhákért járó pénzzel nem számolt el. Minap állott a törvényszék előtt, mely 8 napi fogházra és 800 koronának visszatérítésére ítélte.

Kártyázás verekedéssel. Szombathelyen az egyik Szentmárton utcai vendéglő előtt parázs verekedésbe keveredten találta a szolgálatot teljesítő rendő Pál István huszárörzestert és Varga István fűtőházi munkást. Igazolásra szólította fel őket s ennek során kiderült, hogy Varga sokat vesztvén a kártyapárti közben, fizetés nélkül akart távozni a helyszínéről és a tartozás megfizetését követelő vendéglőst agyonütéssel fenyegette meg. Erre Pál kitette az utcára. Az eljárás Varga ellen megindult.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell, General Agents.
17 State St., New York, N. Y.
Szép, kényelmes hajók Triest felé
JUNIUS 4-ÉN

S. S. PROVIDENCE

Harmadosztályú jegy Triestig
\$104.50 és \$85 adó.
JUNIUS 7-ÉN

S. S. BRITANNIA

Harmadosztályú jegy Triestig
\$90.— és \$85.— adó
JUNIUS 17-ÉN

S. S. CANADA

Harmadosztályú jegy Triestig
\$104.50 és \$85 adó

Jegyet eladunk közvetlen Bécsig
Budapestig, Kassáig, Szegedig és
más városokig.

Jegyért forduljon bármely meg-
hatalmazott ügynökhöz.
Csak az olasz vízé szükséges ezek-
hez a hajókhoz.

Magyar bányászok!

Évek óta veletek vagyok. Évek
óta szolgálunk ki benneteket.
Mindig jó és becsületes munkát
végeztem.

Ha bármikre van szükségetek,
gyertek hozzám.

Dr. O. M. WHITT & W. F. HILL
FOGORVOSOK

Matewan, W. Va.
Dr. W. F. McCoy utóadal

Csak 1 dollárt kell

kell ezzel a szelvényvel kivá-
gni és beküldeni az Amerikai
Magyar Bányászlaphoz.
a történetért:

PINTÉR MARI
AMERIKÁBA MEGY

Megrendelő neve

Lakása

Város

Utca, szám vagy Box

Szerkesztői üzenetek.

Csepregi Károly, Etna. A kül-
dött két dollárt köszönettel vet-
tük, kérjük, írja meg, hogy Etna
melyik államban van, mert anél-
kül nem indíthatjuk meg neki az
újságot.

ÓHAZAI KERESTETÉSEK.

Gyarmathy Lajos, Budapest,
VIII., Aggtelek-utca 7, keresi
édes apját, aki 19 vagy 20 évvel
ezelőtt vándorolt ki Amerikába.
Gyarmathy sohasem ismerte az
apját és a keresztnévét sem tudja,
csak annyit tud róla, hogy Borsos
volt a neve és az édes anyjának
neve Juhász Lujza. Kéri azokat,
akik tudnak arról, lépjenek vele
érintkezésbe.

Ricsmán Péter és neje Borgála,
Pestszentlőrinc, Üllői-ut 185 föld-
szint 7, keresik állítólag New
Yorkban lakó rokonait, külö-
nösen Léber Józsefet, akinek
mestersége kömüves, 1904-ben
New Yorkban lakott, most 42
vagy 44 éves lehet és komárom-
megyei, tatai járás, Ákostjános
községi születésű. A felesége
ugyanott született, leánykori neve
Koch Erzsébet, 35 vagy 38 év
körüli lehet most. Akik tudnak
felőlük, lépjenek velük levele-
zésbe.

KONZULI KERESTETÉSEK.

Az alábbi sorolt személyek
szíveskedjenek címüket a királyi
svéd főkonzulátus magyar osztá-
lyával közölni (6 Beekman St.,
N. Y.)

Beszédits Dezső, Poroszlóból.
Bazilio Joan, Szepesmegyéből.
Bazil Zuska, Szepesmegyéből.
Chepan, Stephan, Mihály, Petro,
Johan, Josef, Anna, Katalin és
Mária Szepesmegyéből.

Diamant Miksa, Kisménmetiből.
Dlugosh Katalin.
Farkas Györgyné, Bánkutról.
Grosz Aladár, Csókmányról.
Grünstein Vilmos, Munkácsról.
Grünstein Izsó, Beregszentmik-
lós.

Grünstein-Fülöp, beregmegei.
Kubányi József, ifj, és id.
Mayer János, azelőtt West
Virginiában.

Meinglovics Regina és Leona.
Napora István, Zomborból.
Pijatek István, Kisszebenből.
Sladicak János, azelőtt West
Virginiában.

Soltész Mihály, András, József
és Tamás, Toporcáról.
Veil Ferenc, (fodrász) Arad-
ról.

Wolf Emil, Alex, Temesvárról.
Zernovean Nikola, Orsováról.

ÓHAZAI LEVELÜK VAN.

Az alábbiaknak a Foreign Lan-
guage Information Service Mag-
yar Osztályánál Magyarorszá-
ból érkezett levelük van, kik azt
az iroda helyiségében személye-
sen vagy levél útján bármikor át-
vehetik. Ha valaki ismerőst talál
a keresettek között, szíveskedjék
figyelmeztetni. Cím: Foreign
Language Information Service,
Hungarian Section, 15 West 37th
Street, New York City.

Salamon Zoltán, Munkács.
Bedők Károly, 53 éves, Bere-
red.

Heisler Lajos, 45 éves, Kispes-
t. Králik Leó, 37 éves, Bellus,
Trencsénmegye.

Markovics Mihály, 34 éves,
Várpalánca.

Wolf Saul, 45 éves, Odessa.
Friedmann Blanka, 27 éves,
Nagysomkut.

Deuts Lajosné Rosta Julia, New
York.

Gschwindt Károly, 46 éves,
Veszprém.

Sipos Józsefné Király Julia, 54
éves, Dobsina.

Rosenfeld Dezső, 37 éves,
Nagyvárad.

Stern Mór, 43 éves, Nagyvá-
rad.

Rosett Armin Herman, 60 éves,
Nagyvárad.

Lipoveczki Izsák, 35 éves,
Odessa.

Csáki Mihály, 60 éves, Kis-
harka.

Laura Thun, New York.

Vánkus József, 51 éves. Vánkus
János, 49 éves, Paruba.

Rács Kálmán, műépítész,
Ócsöd.

Slovecsko János, 46 éves,
Ináncs.

Füstös Mihály, Magyar-Décs.
Welsz Jenő, 43 éves, Aisó-Eörs.

Kis János, 64 éves, Szücsi,
Hevesmegye.

Köteles József, konyhakertész,
Canada.

Balogh Béla, 40 éves, Mező-
patak.

Protits Miláné Hetényi Teréz,
42 éves, Komárom-Ujváros.

Suralik József, 60 éves, Söréd.
Keresztesi Gyula, 38 éves, Ke-
resztesi Rozália, 35 éves, Nagy-
bereg.

Hellmann József, Hellmann
Jakab, Szaplonca.

Szabó István, 54 éves, Szom-
bathely.

Alföldi Róza, 53 éves, Nagy-
Károly.

Pollák Max, 38 éves, Közép-
Visó.

Fodor György, 27 éves, Pécs.
Berez Jnos, 64 éves, Kisvárd.

Walther Béla, Philadelphia.
Petrušek József, Jávorszky
József, Turócmezgye.

Krstyemánszky János, 28 éves,
Bán, Trencsénmegye.

Dvorák Vilmos, 63 éves, Brünn.
Schwartz Mihály, 40 éves, Szé-
kesut.

Sessler János, 36 éves, Váguj-
hely.

Salamon Sándor, 38 éves, Ka-
loca.

Kirányi Mihályné Vilacska
Mariska, 36 éves, Nagymihály.
Vilacska Juliska, Nagymihály.
Vellner Alajos, Nagyvárad.
Dunkel István, kömüves, 45
éves.

Szmolej Jánosné Klenodics
Zsuzsi, Klenodics Anna.

Keller Mária, 29 éves, Szolnok.
Keller Berta, 26 éves, Magyar-
bród.

Popper Wilhelm, 65 éves, Zli-
chó.

Polgár Klmán, 3 éves, Fertő-
szentmiklós.

Steinhaz William, 45 éves,
Kecskemét.

Edelstein B., 51 éves, Alsóvisó.
Sallay József, 48 éves, Bősárkány.

Blitzné Grossman Margit, 31
éves, Miskolc.

Szrák Ferenc, 50 éves, Baty-
tyánfalva.

Pály D. D., 43 éves, Buda-
pest.

Pfannl Alajos, 56 éves, Vasm.
Herc Izidor, bankár, 50 éves,
Visnyó.

Lacknbacher Izidor, 51 éves,
Nagykanizsa.

Krémer Péter, 28 éves, Temes-
ség.

Marsic Fáni, Sziszek.
Gründel János Muki, 36 éves,
Vágújhely.

Monus Lajos, Szatmár-Németi.
Sattler Márkus, szabó, Krakó.
Schwartz Sándor, 52 éves,
Nagykálló.

Fónagy Margit, 33 éves,
Tenke.

Vásdinnyi Kálmán, Ujvidék.
Sréter Károly, 51 éves, Csécsé.
Szabó Jenő, 41 éves, Kassa.

Jankusz István, 38 éves, Nagy-
bény.

Bécsy Ignác, 47 éves, Szat-
már-Németi.

Brancsovsky Róza, 24 éves,
Nagybecskerek.

Brancsovsky Viktória, 23 éves,
Nagybecskerek.

Szontágh Dániel, 61 éves, Rad-
vány.

István János, 39 éves, Iványi.
Jablonszky Guzsák Vince, 40
éves, Jablanka.

Sztruhár György gyermekei,
Philadlphia.

Romanyák János, 30 éves, Ro-
manyák József, Veszle, Árva-
megye.

Bisánszky Ferenc, 46 éves,
Nagykároly.

Schvarc Gyula, 49 éves, Kassa.
Schratman Katica, 37 éves,
Szerémmege.

Dragus Erzsébet, 38 éves,
Batizvasvári.

Katz Bernát, 40-45 éves, Buda-
pest.

Psorn József, 27 éves, Lippa.
Chlebaveczné Brozman Mária,
Brezno-Bánya.

Kuapik Adalbert, 49 éves, Gali-
cia.

Alter Saul, Zsezsov.
Róth Mór, 56 éves, Nagy-
lornitz.

Paládi Sándor, 45-50 éves, Fe-
ketárdó.

Szöllősa Károly, 46 éves, Sze-
vezd, Zalamegye.

Bernstein János, 50 éves, Bern-
stein Henrik, 48 éves, Stesz,
Abaujmege.

Schwartz Herman, 70 éves és
gyermekei, Szürte, Ungmege.

Werger István, 42 éves, Isztim-
ér, Fehrmegye.

Deutsch Mór, 32 éves, Menyő.
Teihner Adolfné Greif Mari,
Csépa.

Deutsch Sándorné Greif Lotti,
Kisujszállás.

Kohn Sámuel, 55 éves, Sajó-
szentpéter.

Beke Ferenc, 38 éves, Csik-
szentgyörgy.

Benedek István, 50 éves, Gó-
gánváralja.

Vermes Sndor, 36 éves, Fehér-
mege.

Csermon József, 45 éves, Cser-
mon István, 40 éves, Bajmócz.

Wentz Salamon, 41 éves, Weitz
Zalmanits, 61 éves, Csmnigov.

Hillek Józsefné Hlavács Kata,
52 éves, Hlavács Teréz, 48 éves,
Hlavács Zelma, 37 éves, Hlavács
Sándor, 38 éves, Dunaszerdahely.

Báthory István, 52 éves, Jász-
ladány.

Bagin József, 25 éves, Ujpest.
Alexander István, Kolb Emil,
Eperjes.

Romn Mihály, 56 éves, Kis-
Ökröcske.

Atlasz Áron, Lukó, Zemplén-
mege.

Hunyadi Lászlóné Kovács Li-
dia, 54 éves, Alsóvadász.

Bodó Péter, 34 éves, Gyergyó-
falu.

Melidey Sándor, 35 éves, Buda-
pest.

Kováts Jenő, 44 éves, Kisvárd.
Grün Berta, 61 éves, Grün Si-
mon, 58 éves, Fiser Dávidné Grün
Berta, Apályi, Szatmármege.

Stokláska István, 51 éves, Jesz-
trabic.

Szinaí Henrik, 42 éves, Neu-
mark.

Domonkos Mihály, 52 éves,
Kisldvarnok.

Weisz Matild, 88 éves, Kéz-
márk.

Bartyik István, Orosháza.
Welber József, 34 éves, Munk-
ács.

Dukesz Emil, 42 éves, Nagy-
Surány.

Mülner Béla, Mülner Anna,
Mülner Gizi, Isztiméri, Fehér-
mege.

Hirsch Sámuel, 40 éves, Nagy-
bánya.

Fränkl-testvérek, Tisza-Eszlár.
Tannenbaum Henry, New York
Gergov Péter, 48 éves, Vinga,
Temesmege.

Rasofszky Béla, 30 éves, Békés-
csaba.

Bugajdik Erzsébet, 55 éves,
Zubroklava.

Kerkgyártó András, 54 éves,
Miskolc.

Neumann Sera, 60 éves, Zboró.
Dunst Ferenc, 30 éves, Sám-
falva.

Graner Andor, Budapest.
Bartó Ferenc, 29 éves, Grubis-
napola.

Krizsaj Mihály, Sharperville,
Dolhai András, Congo.

Megay Ottó, 51 éves, Gyula-
fehérvár.

Hegedüs Fédler Lajos, 54
éves, Nagyszerend

Majer Vendel, 31 éves, Káro-
lyi-Erdőd

Engel Ignác, Engel Péter,
Miskolc

Salamon Lázár, 39 éves, Alsó-
zsk

Maschek József 50 éves Kassa
Robina Rubin Károly, 36 éves,
Arad

Dékány Etelka, 33 éves, tán-
cosnő

Grossman Izsák, Nyirtura
Ljubomir Raniszláv, Chicago.

Martin Cuby, 34 éves, Visz-
kelet.

Duma János, 46 éves, Dágó
Péter, Pap Demeter, Bendrase
Vaszili 50 éves, Bendrase Pavel
32 éves, Mány Endre 45 éves,
Bogy, Bihar mege

Karsai Imre 40 éves Poroszló,
Karcás Mihály 41 éves Técső

Herines János 47 éves, Nagy-
zsám

Fajták György, Fajták Vik-
tor, Fajták Pál

Lőb A. Jakob 59 éves, Ken-
dermező

Levandoski E., Bauer János
45 éves

Janus János 45 éves, Alsópere
Olajos Jánosné Tóth Zsuzsika
43 éves, Lórántháza

Tserbelits Lázár 26 éves
Mezny György hentes, Mezny
József mérnök

Schneider Ádám Kisbecskerek
Spitz Áron Ármin 32 éves
Szatmár

KERESTETÉSEK

Idősebb Mistarka György volt
kassai lakos, kézimunka kereske-
dő, aki jelenleg Budapesten, I.
Verpeléti ut 3-ik szám alatt lakik,
keresi fiát, ifjabb Mistarka
György amerikai lakost, kinek
legutóbbi tudott címe 10 West
29th Street, New York City volt.
Már nyolcadik éve, hogy nem
hallatott magáról semmit és 70
esztendős öreg apja nagyon sze-
retné tudni, hogy él-e és hogy
van. Akik tudnak felőle, írjanak
vagy nekünk, vagy egyenesen
idősebb Mistarka Györgynek,
Budapest, I. Verpeléti ut 3 szám
alá. 5, 12, 19.

E. Z. Brew Purity jelzéssel

Nem kell főzni. Nem kell hozzá cukor. Nincs szaga
Két 3 fontos kanna sűrített maláta és komló.
Rendes ára \$1.25 darabja. Egy tuat \$11.—

FOKMERŐK:

Garantált U. S. vámház fokmérő\$1.50
Egyszerű fokmérő 1.00
Maláta és sör fokmérő ára 1.50
Purity jelzésű szinesítő 4 oz. \$3.00. Galonnak elég 50c.

SZÜRŐK, HORDÓK RAKTÁRON.

Rézüstök teljes mértékben, vastag fagyasztott rézből,
kup-fedővel: 4 gall. \$3.95; 6 gall. \$5.50, 8 gall. \$7.00,
10 gall. \$8.50, 12 gall. \$10.00. Nagybakat rendelé-
re készitünk.

LIKÖR IZESÍTŐ KIVONAT.

Gin, Rum 1 oz.....\$ 1.00
Brandy 4 oz..... 3.75
Bourbon stb.16 oz..... 13.00

CALIFORNIA BOR - GRAPE JUICE

(töltött gyümölcs) eredetlen, természetes, nincs
szűrve, valódi — gallonos kanna (6 font, 4 oz) \$1.85

PURITY CSEH KOMLO ÉS MALÁTA

PRÓBA-SZELVÉNY

Küldje be e szelvényt és \$1.90
egy teljes készletért, mely áll:
Teljesen 5 oz. kanna Purity
importált cseh komló, teljes 3
fontos kanna Purity cseh
malatából.

SPECIAL!

3 teljes készlet \$5.00
12 teljes készlet \$18.—

Ha az ottani kereskedőnek modern üzlete van, ak-
kor raktáron tart Purity termékeket, ha ott nincs,
hozzánk küldje rendelését, mellékelje a megfelelő
összeget és elküldjük postán vagy expresssel.

Kérjen tőlünk ingyen árjegyzéket és készitési
utasítást.

PURITY MALT EXTRACT CO.

GYÁROSOK ÉS KERESKEDŐK

Joe Grein

Negyven év óta
RANDOLPH ÉS
LA SALLE STREET
sarkán

J. Pahls

128-132 W. Randolph St.,

Chicago, Ill.

Kérjük detroiti előfizetőinket, hogy azonnal tudassák velünk
megváltoztatott UJ házszámukat, mert sok Detroitba küldött lap-
számaink kézbesíthetetlen a helytelen címzés miatt.

MINDEN BÉBINEK KELL TEJ.

Egy magyar anya Bostonból ezt írja:

"Hogy nem tudta szoptatni gyermekét. Sokféle
és hígított tejet próbált, de a kicsike egyiket sem

CUNARD-ANCHOR

Legnagyobb, leggyorsabb hajók a világon. Kitűnő bányászati. Van helyi ügynökség az ön városában is

Magyarországba, Jugoszláviába, Romániába és Csehszlovákiába Hamburgon át

SAXONIA Junius 9-én
II. o. \$180, III. o. \$125 és \$5 adó.

Trieszt, Fiume és Dubrovnikon át
PANNONIA, Junius 4-én
II. o. \$200, III. o. \$125, Adó \$5

ITALIA Junius 14-én
Kabinjegy \$175, III. oszt. Dubrovnikba \$125, Trieszt, Fiume \$115 Adó \$5.—

Cherbourg vagy Southamptonon keresztül

MAURITANIA Junius 9
AQUITANIA Junius 14

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az ó-hazába való pénzküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.

PÉNZT küldünk az óhazába.

J. HUGH MILLER cashier

National Bank of Thurmond
Thurmond, W. Va.

Gyors! Pontos. Biztos!

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországba, Cseho-szlovákiába, Romániába és a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEKET ELADUNK
Kihozatalt elkészítettünk Biztonság okáért forduljon az alábbi címre:

A. A. Bartifay & Co.

415 MARKET STREET,
McKEESPORT, PA.

American Express ügynöksége

Matewan és vidéki magyarok!

Ne küldjétek pénzt idegen bankokba. Jöjjetek hozzám, ahol becsületesen bíznak veletek. Mr. A. D. Dicke, a bank pénztárnoka, a magyarok igaz, jó barátja.

Betétek után 3% kamatot fizetünk

ALAPTOKE 450,000.00

THE MATEWAN NATIONAL BANK

MATEWAN, W. VA

R. M. S. P.

NEW YORK-HAMBURG
ODUNA ... Junius 18, Julius 30
ORBITA ... Julius 2, August 13
OROPESA Julius 16, August 27
3-ad osztályú utasok kitűnő ellátásban részesülnek

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET Co.
26 BROADWAY, NEW YORK

Külföldi Magyarság

a külföldi Magyarok Szövetségének hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kládóhivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendelje meg.

Elveszett emberek...

A nyomor fülledt atmoszférájában fogant az életik, szüleik kinos, keserves szerelemben találtak egymásra és nem volt örvendező szó eljövételükön, hanem a szegénység köpött, unott szalmazsákján nyitott szemük a kék ég. Nőttek, növekedtek, mint a gyom a vetésben — nyomoremberek, bűnre hivatott sápadt virágok az emberiség nagy rengetegjében—négy éves korukban munkába fogta vézna testüket a riadó élet: hozzá kellett járulniok a család fenntartásához; közben-közben rájuk kacsintott élénk, hívogató szemével a gonoszság, amely azután első eltévelyedéskor durva diadalt aratott a kis ember fölött.

És tovább nőttek. Kezdték tisztán látni az élet elviselhetetlenül súlyos terheit és a bűn által nyújtott veszélyes, de színes könnyebbségeket. Kezdték különbséget tenni a kettő között és árván maradt a tragikumteljes, de nehéz élet és durva kacajjal hangzott fel a bűn nevetése, amely újabb híveket szerzett magának a nagy gonosztevők mellé a nyomoremberek sorából. S nőnek, növekednek a nyomorúság gyermekei. Kitanult az árnyék üzemleiket, arcukon csatlansággal, de szívükben a legmélyebb romlottsággal követik szelármosságukat és egyre alacsonyabban kerülnek a fertőbe, amely magához ragasztja és soha többé el nem eresztí az őket, hogy azután 12—14 éves korukban tökéletes gonosztevők legyenek.

Az újságíró az életben való kalandos barangolása közben gyakran találkozik velük. És ezekről a találkozásokról hoz magával néhány pillanatfényképet. "Apám meghalt, anyám beteg..." Egyik hosszabb utcáról sötét sikátorok nyílnak az este szőzában. A nyomor negyede. Két fiúcska áll élénk a hold halvány est világosságában. Nyolc éves lehet egyik, hat a másik. A kisebbik megszólal:

— Bácsi, az Isten áldja meg, adjon egy pennyt. Kenyeret szeretnék venni, olyan éhes vagyok.....

— Kenyeret venni..... Most, este kilenc órákor. Hiszen minden üzlet be van zárva.

— Nem is most venném meg, hanem holnap reggel, amikor még éhesebb leszek. Apám nincsen, anyám beteg, a bátyám munkanélküli van. Délőta oda vagyunk tüzelőért, ott van a másik oldalon, de nagyon éhes vagyok. Bácsi, adjon egy pennyt!.....

A pajtása vállán szürke vászonzóló kenyerzsák. Az előbbi kolduló azt mondja, hogy a közeli vendéglőből kenyérdarabokat visz haza a pajtása. Azonban ebből neki semmi sem jut, és rimánkodóan még egyszer csendül a hangja:

— Bácsi, csak egy centet..... A gyerek hangjában van valami, ami a világ legnagyobb színeszere emlékezteti az embert. Valami bántó tökéletesség, amely mellett észbe jut az embernek, hogy az igazi nyomornak és az igazi rászorultságnak nincsenek ilyen kiszámított hangjai. Ezért kérdést adunk fel a fiúnak, hogy mi a neve. Megmondja. Az utcát és számot is, ahol laknak.

— Hát fiam, én most elmegegyek véletek. Ha igaz, amit mondtál, segíték rajtad, de ha hazudtál, átadlak a rendőrnök. A két gyerek egymásra néz, és látszik rajtuk a félmály ellenére is, hogy megrettennek. Három ugrással odaát vannak a tulsó járdán, felragadnak valami zörgő köteget és eltűnnek az egyik közben. Belévesznek a félhomályba, de nem számolnak

azzal, hogy a zörgő csomag elárulja utjukat. Így könnyű a házra találni, ahol eltűnnek, mert ott azon a tájon elnémul a zörgés. Két asszony áll a kapuban. Élesen hangzik a szavuk:

— A gyerekek után tetszett jönni? Csak ide tessék bemenni. Két rossz kölyök az, kérem alásan. Egész nap csavarognak.

Öreg, korhadtt a ház. Alig lehet megtalálni az ajtót, amely mögött a nyomorúság bujt össze szegénylős, fülledt szemérmelenségben. És minden kiderül. P. Károlynak — aki csak egy centet kért kenyérre, — apja, anyja él, négy felnőtt testvére van, akik dolgoznak és mikor elmondjuk az esti kaland részleteit, egyik bátyjából önzéretesen dagad ki a megbotránkozás:

— Hát így vagyunk, Keresi! No megállj. Így szerel pénzt így hoztak haza a multkor egy esomókrot, amire azt mondtad, hogy az utcán találd? Koldulni jársz? Ezért megkapod a magadét!.....

És mikor távoznak, sirás csap ki mögöttük a tavaszi éjszakába. P. Károlyt veri a bátyja, de a sirás mintha nem lenne őszinte s mintha mélyen ott bujdoskolna a számítás, hogy P. Károly holnap, holnapután vajjon hogy tesz szert néhány koronára?.....

K. József karrierje.

K. Józsefet a lelenből vette ki a derék vidéki kovácsmester, de a fiu harmadik héten megszökött tőle. Begyalogolt a városba, elkeveredett az apró bűnösök között, valami tapasztalatot azelőttől is hozott magával, ehhez új fogásokat is tanult és nagyszerű tolvaj vált belőle. Egy felnőtt gonosztevő felismerte képességeit és maga mellé vette. Együtt jártak kisebb-nagyobb kirándulásokra, ahonnan mindig zsákmánnyal tértek haza. Mesterét két ízben is letartóztatták a detektívek, azonban meg tudott szökni és azt mondják: szökésében nagy része volt kis emborájának. Most harmadszor azonban a felnőtt gonosztevővel csipték el a detektívek és kiderült, hogy a 11 éves K. József mögött olyan mult van, amilyenről megrögzött vén bűnösök is csak dicsekvéssel tudnának beszélni.

A 12 éves betörővezér Két kiskorut vallatnak a detektívek. Az egyik 13, a másik 12 éves. Betörőbandájuk volt öt taggal és a bandának a 12 éves fiu volt a vezére. Több boltot, ugyszólván teljesen kifosztottak furfangos módon, a nélkül, hogy az ajtó felnyitásával bajlódtak volna. Egyszerűen kitérték az ablak üvegjét, az így támadt nyíláson bedugtak egy hosszú, kampós horoggal ellátott rudat és könnyedén emeltek ki mindent, amihez így hozzá tudtak férközni: takarót, üveget, poharakat. Körülbelül husz lapást követtek el ilyen módon.

A fiatal bandavezér úgy került a rendőrség kezére, hogy társa — a 13 éves fiu — féltékeny lett rá sikere miatt, egy alkalommal összeveszték a zsákmányon és névtelen levelet írt a rendőrségnek, amelyben elárulta a cimboráját. A 12 éves betörővezér azonban megnevezte a dolgot, elszökött otthonról és csak másfél napos kutatás után akadtak rá a detektívek. A rendőrségen azonban tagadtott. És még akkor sem akarta beismerni bűncelekményeit, mikor a társa szemébe mondott mindent.

A két fiatal gonosztevő a fiatalok urak bírósága elé került. A 2 esztendő tolvaj. Hihetetlen, de megtörtént. Egy alig két éves pötttyömmi

A tollgyártás

Amikor az emberek a papírost még nem ismerték, kőre, fára és állati bőrrökre írtak, de nem tollal, hanem vésővel és esettel. Amikor az egyiptomi papirusz-kákból készült papirusz elterjedt, egyiptomi nádából faragott tollat használtak és koromból meg gyantából kevert tintával írtak. De valamennyi írószerszám között a luttoll volt legjobban elterjedve és a ma élő öreg emberek közül is még sokan olyat használnak.

A kétezzer éves római emlékek társasága alkalmával akadtak először a mai íróltollhoz hasonló bronztollakra. 1550 körül egy német ember leírta, hogyan kell fémtollat csinálni és 1700-ban Angolországban már használtak is acéltollat. A legelső acéltollakot kézi szerszámokkal vágódták ki vékony lemezekből. Ez a munka roppantul fáradságos volt, a tollak pedig az írásra nem eléggé alkalmasak. Az 1803-ik évben nyílt meg Birminghamban — ebben a nagy angol iparosvárosban — az első tollgyártó műhely. Az új mesterség hamarosan elterjedt és 1810 körül, vagyis száz esztendővel ezelőtt jutott észbe egy angol embernek, hogy a fémtoll gyártására szabadalmat szerezzen. 1820-ban alapították Angolországban az első tollgyártó Addig kizárólag kézimunkával állították elő a tollakat, de 1830 után már gépek tették a tollgyártáshoz való acélt vékonyabbá és ruganyosabbá. A géppel való tollgyártás hamar tökéletesedett és a luttollat idővel teljesen kiszorította az általános használatból. Ma hetenkint körülbelül negyvenöt millió tollat használnak el az emberek, amelyeknek előállításán tízenként angol, három amerikai, három francia, két német, egy osztrák és egy magyar gyár dolgozik. 1830 táján egy tucat tollnak az ára még husz korona volt és ezért az elromlott tollakat megjavították, darabonként 50 fillérért. Ma már erre nincs szükség, mert ezert egész doboz új tollat vásárolhatunk.

A toll gyártására ma leginkább acébból használnak, mert a vasból sárgarézből készült toll könnyen elgörbül és hamar elromlik. A tollgyártásra való acélt két hatalmas henger olyan vékony lemezekre lapítja össze, hogy ötven ilyen lemez egymás fölé rakva sem vasta-

gabb, mint egy centiméter, Minél erősebb a lemez, annál jobb a toll. Az acéllemezből gép vágja ki a tollalaku lapos szeleteket. Ez elég egyszerű munka, mégis nagy figyelmet és lelkiismeretességet kíván, mert a vágószerszámnak állandóan élesen kell maradni s néha óránként 5—6-szor is újra élesre kell fenni, mert különben a toll legfontosabb része, a hegye, nem lesz jó és használható. A vágógépből a toll másik gépbe kerül, amely belevágja a tollon látható lyukakat és oldalvágásokat amelyek arra valók, hogy a toll ruganyosabb legyen. A harmadik gép a disztést vagy a gyár nevét nyomja bele és csak ezután kerül abba a gépbe, amely vályualakura hajlítja.

A toll ekkor még egészen puha, ide-oda hajlítható, mintha ólomból volna, tehát meg kell keményíteni. Ez úgy történik, hogy a tollakat izzóra hevitik, azután olajjal lehűtik. De a toll még most se kész, még gyenge tűzfőltől ugyan úgy pörkölik, mint a kávé, hogy rugalmas legyen. Ha már elég rugalmas, akkor ismét gépbe kerül, mely a hegyét ráspollal kifeni és meghasítja. Most már csak a tisztítás, válogatás és csomagolás van hátra. A tollat a kék, barna vagy aranyos szín a rozsdásodástól óvjuk meg.

A toll gyártására ma leginkább acébból használnak, mert a vasból sárgarézből készült toll könnyen elgörbül és hamar elromlik. A tollgyártásra való acélt két hatalmas henger olyan vékony lemezekre lapítja össze, hogy ötven ilyen lemez egymás fölé rakva sem vasta-

gyerek aranygyűrűt lopott. — Szomszédjuknál volt bent délután, meglátta a gyűrűt, magához vette és otthon elrejtette. A fiatalok urak bírósága tárgyalta az ügyet, azonban nem ítélték el, kimondván, hogy a nagyon fiatal bűnös öntudatlanul cselekedett, ragyogott a gyűrű, feltámadt benne az ösztön.....

Vajjon hová fejlődik ez az ösztön évek múlva?

A nagy százalék.

Egy büntető jogással beszélgettünk a fiatalok urak bíróságról. Nagyon sötétnek látta a helyzetet és azt mondta, hogy a 6 és 12 év közötti gyermekek tetemes százaléka romlott, bűnös és kisebb-nagyobb bűncelekmények terhelik a lelküket. És itt minden hiába. A bűnös gyermekek elszaporodásának oka az életben van, a rossza csábító környezetben, a nehéz viszonyokban, a szülői felügyelet elhanyagolásában, a sok iskolai kerülésben. És a gyermekek nagy százaléka 17—18 éves korában kész gonosztevő.

A becsületesség és a bűn örök harcot viv egymással. A harcban alul marad a becsületesség, durva kacajjal nevet a bűn és szedi apró áldozatait.

És azt mondja a büntetőjogász, hogy itt nem használ semmi, az életet kellene megjavítani. Ezt pedig egyelőre nem lehet és így nincs segítség!

Magyarországi hírek

A sóskaeszedő gyerek gyilkosa a rögtönítelő bíróság előtt.

A rögtönítelő bíróság ma délután Mácsi Mihály 69 éves edelényi mezőőr bűnyűjét tárgyalta, aki néhány nappal ezelőtt Edelényben Szendi Ilona 12 éves kisleányt, aki társaival a mezőn sóskaeszedett, Manlicher fegyverével agyonlőtte. A kir ügyesség emiatt szándékos emberölés bűntette miatt emelt vádat a mezőőr ellen.

A tárgyaláson dr. Perjessy Mihály kurai bíró elnökölt. A vádat dr. Horvay Ferenc ügyész képviselte. Védő dr. Holics Pál ügyvéd

A vádlott kihallgatása során kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát, de "az Isten elvette az eszét és nem tudja miért lötte agyon a kisleányt." A mezőn a kisleány sóskaeszedett, azon a réten, amely felügyeletére volt bízva. Mikor meglátta, reakáltott, hogy "Ki vagy? Tedd le a sóska!" Ennyire emlékszik, a többitől nem tud beszámolni.

Vádlott után a tanukat hallgatták ki. A három kis gyermek, akik szintén Szendi Ilonával együtt szedtek sóskaeszedő, nem tettek lényeges vallomást.

Dr. Dobos József törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint lehetséges az, hogy a 69 éves öreg, akinek a feje állandóan reszket, beszámíthatatlan állapotban követte el tettet.

A perbeszdek meghallgatása után a bíróság tanácskozásra vőmult vissza. Azután kihirdették az ítéletet, amely szerint Maes János bűnyűjét a rendes bírósághoz tették át.

A cserépfalui gyilkos a bíróság előtt. A Maurer tanács ma délután tárgyalta a szándékos emberöléssel vádolt Balogi István 21 éves cserépfalui földműves és Endrös András, valamint egy fiatalok urak társának a bűnyűjét. Balogh István és Kis Tóth István régi haragosok voltak és ezelőtt három évvel egy verekezés alkalmával Balogi ellenfelének kiszúrta egyik

szemét. Kis Tóth István azóta folyton fenyegette Balogit, hogy megbosszulja magát rajta. A mult év szeptember 18-án Cserépfalun Balogi István két társa biztatására Kis Tóth Istvánnal összeszólalkozott, majd a hátába döfte a kését és többször beleszúrta. A szerencsétlen áldozat nyomban kiszendvedett. A vádlottak a tárgyalás folyamán tagadják bűnösségüket. Balogi azzal védekezik, hogy azért követte el tettet, mivel Kis Tóth István öt állandóan fenyegette.

A cserépfalui gyilkosok, Balogi István, Erdős András és egy fiatalok urak társuk bűnyűjében tegnap délben hirdette ki a bíróság az ítéletet. A bíróság Balogi István szándékos emberölés miatt 8 évi fegyházra, Erdős András mint bűnsegédet, négy évi fegyházra, a fiatalok urak vádlottat pedig egy évi és 8 havi fegyházra ítélte.

Öngyilkosság. Tóth Sándor 17 éves diósgyőri lakos, lakásán felakasztotta magát. Hozzá tartozói észrevették és levágták a szerencsétlen fiut a kötélről, aki azonban anélkül, hogy észmeletre tért volna, meghalt.

AKAR-E

AMERIKAI UTLEVÉLLEL HAZAMENNI?

Olvassa el a Kihozatalról és Hazamenetéről szóló új könyvet, abból mindent megtud.

A könyv ára \$2, ami ajánlott levélben küldendő a következő címre:

Dr. Francis Marthy
1064 Madison Avenue
New York, N. Y.

Figyelje meg a VÖRÖS VONALAT a cipőszárán
Look for the RED LINE 'round the top

Ha gumicipót akar venni, akkor csak egy szót a boltban: "Kérek egy pár gumi cipőt, mi az ára?" Vagy azt mondja-e amit sok ezer más vevő ebben az országban: "Kérek egy pár Goodrich-féle White Lehighs cipőt".

A különbség mindössze ez: Ha nem említi fel a nevet, akkor esetleg megkapja a pénze ellenértékét áruba, de ha felemlíti a GOODRICH nevet, biztosan teljes ellenértékét kap a pénze ellenében. Ehez kétség sem férhet.

Olyan gumi cipőt kap, mely nem hasadozik, nem lyukad ki, nem hámlik, mert a Goodrich módszerrel készül EGY SZILÁRD DABEŐL. Sokkal tovább viselheti és pénzt takarít meg a cipő vásárlásánál. A tartós fehér talp tulajdonképpen még azokat a szögezett talpakat is, melyekkel újból talpaltatja t. bbi cipőt.

60,000 boltos árusítja a Goodrich cipőket. Vásároljon a saját boltosánál.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY, AKRON, OHIO

GOODRICH
HI-PRESS
RUBBER FOOTWEAR

Hasznos tudnivalók

AMIBŐL A CERUZA KÉSZÜL.

Az emberi művelődés fejlődésében bizonyos ásványoknak igen nagy fontosságú szerep jutott. Ha csak a gépiparra és a gyáriparra gondolunk, könnyen megállapíthatjuk, hogy ezeket két ásvány fejlesztése a tökéletesség lemagasabb fokára: a vas és a szén. Az emberiség előrehaladását segítő ásványok közé tartozik a grafit is, amelyből a mai embernek nélkülözhetetlen írószerzárja, a ceruza készül. A ceruzát írónak is szokták nevezni, mintha őn volna benne, pedig a grafitban nincsen sem ő, sem glom. A grafit, édes-testvérei a szén, és a drága gyémánt, amelyről tudjuk, hogy szintén széntanyag. A természetben előforduló grafit vasos, szemeses, tömött, sokszor leveles és pikkelyes ásvány. Elképzelték, kis mennyiségben, gyakran fodul elő sziklákban, de nagy ritkán egész táblákat is találunk. A grafit vasfelekete színt, a karcá szintén fekete és fényes. A papíron vagy más alkalmas anyagon fekete nyomat hagy, ha végighúzzuk rajta. Ez a tulajdonsága tette és teszi ma is értékessé az emberek előtt.

Grafitot legelőször 1550-ben találtak Angolországban. Rögön felismerték a használhatóságát és az értékét. Azelőtt ugyanis a ceruzát egyáltalában nem ismerték és a régi rajzoktól ólomból vagy ónból készült pálcikákat használtak. Nagyon drága volt, kilóját 400 koronáért árulták. Az angol kormány hamarosan kiadta a rendeletet, hogy a grafitot csak ceruza alakjában szabad kivinni Angolországból. Még ezelőtt 40-50 esztendővel, míg az angol grafitbánya ki nem merült, ugyiszólván egész Európát egyedül Angolország látta el ceruzával.

Szerencsére még az angol grafit teljes kifizetése előtt, 1850-ben Ázsia északi felén, az orosz birodalomhoz tartozó Szibériában — a híres Bajkál-tó környékén — fedeztek fel igen jó minőségű grafitot. Ebből az ázsiai grafitból néhány évtizeden keresztül gyártottak ceruzákat, addig, amíg Európában nem akadtak újabb grafitra. A szibériai grafitbánya irásai mennyiségű grafitot tartalmaz ugyan, de az ásvány elszállítására arról a távoli vidékről nagyon sokba kerül. Legjobban télen szállítható, mert a megfagyott szibériai országutakon a szánkó elég gyorsan halad és a szállítás aránylag olcsó. Mégis egy félévél több idő szükséges, míg a grafit Szibériából Európába jut és ezért az ára is emelkedik: métermázsája 1200 koronába, egy-egy kiló tehát 12 koronába került béke időben.

Ezidőszertől avilág legfontosabb grafittermő helyei Ausztriában, Németországban déli felén és az ázsiai Cejlon szigetén van. Csehországban 140, Morvaországban 45, Alsóausztriában 30, Stájerországban 6 és Karintióban 6 grafitbánya van. Mindannyi közül legnevezetesebbek a Csehország déli részében Schwarzenbach mellett levő bányaik, melyek az egész világ összes grafitbányái közül a legkínőbb ceruzaanyagot szolgáltatják. Az Európában gyártott 100 ceruza közül 90 készül ebből a csehországi grafitból. Ausztriában évenként kétszáz ezer métermázsas tiszta grafitot bányásznak. Ennek az anyagnak csak kis részét dolgozzák fel Ausztriában, legnagyobb része Németországba, Angolországba, Belgiumba és Franciaországba kerül. Németországban, Pászau város környékén, a Duna mellett vannak grafittelepek, amelyek azonban sokkal kevesebbet termelnek az ausztriai telepeknél. A cejloni grafitbányákban még több grafitot bányásznak mint Ausztriában. Az egyik grafitban oly gazdag Angolország ma már minden grafit-szükségletét idegenből szerzi be. Magyarországon jelentéktelen mennyiségű és nem tiszta grafitot Offenbányán és Máramarosban találtak. Észak-Amerikában Kana-

da és Kalifornia, Ausztráliában pedig Újzelandzsiget bányái adnak nagyobb mennyiségű grafitot.

A világszerte kibányászott grafitásvány egy részéből ceruza készül. Az angolok az első ceruzákat nagyon egyszerű módon készítették. A grafitot úgy, amint a bányából kikerült, megfelelő nagyságu, hosszukás, vékony darabokra, pálcikákra fűrészelték és fába foglalták. Száz évig gyártották így a ceruzát. A németországi bányások, akiknek a grafitja nem olyan tiszta, mint az angoloké, nem tudtak ilyen módon ceruzát gyártani. Ők előbb porrá törték az ásványt, szitálással megtisztították, kénnel összeolvasztották, lepenyűtötték belőle és amikor kihűlt, ebből vágtak vékony pálcikákat. Az így készült ceruza nem volt olyan jó, mint az angol, mert sok egyéb hibája mellett hegyezés közben nagyon könnyen tört le a hegye.

Csak száz évvel ezelőtt jöttek rá a ceruzagyártás mai módjára. Ma tudniillik nem vágnak pálcikákat a tiszta grafitból, mint az angolok tették. Kénnel sem keverik a porrá zúzott és megtisztított grafitot a bányorok módjára, hanem agyaggal gyúrják össze, Mielőtt azonban összekevernék, a grafitot és az agyagot is iszapolják. Ez úgy történik, hogy a grafitot és az agyagot is áztatókadákba teszik és vizet feláztatják. A feláztatott anyagot a keverőkészülék jól felkavarják, minél folytán a durvább ásványszemek a kádban leülepednek, a parányi szemesek pedig a vízben lebegnek. Ezt a vizet másikkádba vezetik, amelynek a felekén aztán lerakódik a finom iszap. Ezt a finom iszapot levegővel megszáritják, aztán belőlük megfelelő mennyiségűt lemérnek, vizet pépszerűvé puhtítják és a keverőmalomba teszik.

Minél több anyagot kevernek a grafithoz, annál keményebb lesz a ceruza, de annál többször kell a keverőmalomban átdolgozni. Igen finom ceruzák készítésekor az anyagkeveréket százszor is át szokták dolgozni. A keverés után a vizet kiperéslik belőle, aztán teljesen kiszáritják. A kiszáradt lepenyűtött finom porrá őrlik és annyi vizet nedvesítik át, hogy könnyen formálható legyen és a kolbász-töltőhöz hasonló edénybe teszik, amelyből nagy gyorsasággal nyomul ki a vékony grafitzál. A végtelen grafitzálát egy munkás éles késsel ceruza hosszúságu darabokra vágja és kimenekbe rakja, ahol 1500 foknyi hőségben, tehát rettenetesen nagy, izzó forróágban több órán keresztül hevítik, mert így elveszti a törekenységét. Most már csak fába kell foglalni. A legfinomabb ceruzákat cédrusfába, a kevésbé finomakat égerfába, fehér gyertyánfába, a legolsóbb fajtkák pedig puhafába foglalják.

A ceruzagyártás legjobban a német birodalom egyik nagy tartományában: Bajorországban fejlődött ki. Az ottani Nürnberg város környékén 23 ceruzagyár működik. A bajorországi ceruzagyárak több mint tízezer munkást foglalkoztattak és hetenként öt millió ceruzát gyártanak. Tetszetős külsejű és jó minőségű ceruzákat készítenek már magyar földön is, mégis azt tapasztaljuk, hogy a Magyarországon elhasznált ceruzák legnagyobb része osztrák gyárakból kerül ki.

A grafitból készített iparcikkek közül legfontosabb a ceruza, pedig 100 kiló grafitból mindössze 4 kiló használható ceruzagyártásra, a többiből más egyéb készül. Grafitból készítenek olyan csupokat, tégléket, melyek az acélnál is jobban állják a tüzet. Ceruzagyártásra vasos, finom szemű grafitanyagot használnak, — a tüzelő edények készítésére inkább a lazább és pikkelyes fajtájú grafit alkalmas. A vaskályha festésére és a rozsdától való megóvására használt vaspör sem más, mint grafit.

Finom por alakjában, vagy pedig olajjal keverve, jól tapadó gépkezeset ad. A világító gáz gyártása közben tiszta és igen kemény szénanyag rakódik le a esővekbe. Ez is grafit, amelyből olvasztógépeket és villamos ivilámpákba való szénrudacsákat készítenek. Használják a grafitot fényesítő és festőszerül is. Ma már mesterséges uton is tudnak grafitot előállítani.

A SPANYOL SZÉN ÁRA.

Barcelonából jelentik, az asturiai szén ára a legutóbbi héten a következő volt. Szitált szén 125 pezeta, Tömbszén 125 pezeta, dió szén pedig 35 pezeta tonnánként.

ÉLÉNK A BELGA SZÉNPIAC

A belga szénpiac, különösen ami a kivittelt illeti, a múlt héten nagy élénkséget mutatott. Nemcsak Angliából, hanem Európá majdnem minden részéből érkeztek nagyobb rendelések.

LESZÁLLITOTTÁK AZ OLASZ SZÉN ÁRÁT.

Az olasz kormány a magánipari célokra szolgáló szénnek az árát a következő módon szállította le. Westfalai gőzszén 275 lira tonnánként, belga és felső sziléziai szén 260 lira tonnánként.

A RUHR VIDÉK TERMELESE.

A legutóbbi hivatalos kimutatás szerint Németország Ruhrvidéki bányái április hó folyamán 7.610.000 tonna szenet termeltek.

AZ ELPUSZTITOTT FRANCIA Bányák TERMELESE.

A legutóbbi hivatalos kimutatások tanúsítják, hogy a részben elpusztított francia bányák termelése 1920-ban határozottan emelkedést mutat az 1919 esztendővel szemben, de a termelés egyáltalában nem érte el a háború előtti termelés méreteit. Az arány körülbelül a következő. Anichei bányában 1920-ban 581.937, 1919-ben csak 103.655, de ellenben 1913-ban 2.092.891 tonna szenet termeltek. Ezekből az adatokból látható, hogy még csak meg sem közelíti az ideit termelés a háború előtti termelés arányait.

MINGO COUNTYBAN CSEND VAN.

Szerda, 25-ike óta, mikor Nolan közelében volt egy kis lövöldözés, csend van a fenyegetett területen. Brockus kapitány állandóan kapja a híradásokat főhadiszállására az egyes kirendelt csapatoktól és mindegyik jelentésből az tűnik ki, hogy a rend helyreállt. Ugy látszik az ostromállapot elrendelése bevált. A kentuckyi oldalról is megnyugtató jelentések érkeztek.

Sprigg közelében három sztrájkoló bányászt tartóztattak le, a kik egy néger bányamunkást akartak megfélemlíteni. Az ostromállapot kihirdetése óta 24 egyént tartóztattak le, mindannyit a hadiállapottal járó szabályok megsértésével vagy áthágásával vádolják.

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok!

Ne tartások pénzeseket idegen városban. Tartások azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzánk.

The Miners Bank of Commerce
C. O. RAMSEY, Pénztárnok.
COEBURN, Virginia

Ez az orvos meggyógyítja SÉRVÉT

Kés és operáció nélkül s a mellett a beteg nem veszít munkaidőt.

Különös érdekűvést keltett Dr. Andrew O'Malley Wilkes-Barre, Pa.-i orvos az ő nagyszerű módszerével, mellyel sérvet, Hidrocelet és idegbajokat gyógyít minden kés vagy operáció nélkül, kivéve hol a baj már nagyon súlyossá vált. A kezelés semmi hátránnyal nem bír a beteg napi munkájára.

Az általános vélemény állandóan az volt, hogy sérvet csak operációval lehet gyógyítani, ez azonban már helytelen gondolkozás.

Dr. O'Malley professzionális életének legnagyobb részét a sérv operálás nélküli gyógyításának megfejtesére fordította és munkájában sikert aratott, amennyiben ezt a módszert minden kétséget kizárólag megfejette.

Hálás betegeknek egyike a következőket mondotta:

Igen tisztelt Doktor Ur!

Tudatom önnel, hogy hál Istennek teljesen reményben vagyok, a sérv ki van gyógyítva, a sérvtől már nem viselm, de minél is viselm, mikor nincs rá szükségem, az ön villamos sérv gyógyszere megmentett azon szenvedésektől, melyet 21 éven át kellett viselnem, de most, mikor ön, Dr. O'Malley ur teljesen meggyógyított, és az operáció nélkül, Istennek áldását kívánom önre, kedves nejére, és gyermekeire. — Isten áldása maradjon mindnyájunkkal.

Dobán Imre, Dexter, N. Y. B. 57.
A fenti levél valódiságát hiteselem bizonyítja: Minszonty Kálmán, Notary Public. My commission expires Feb. 19, 1921

Dr. O'Malley a következő kijelentette:

"Mintegy öt évvel ezelőtt, két évi tanulmányozás után, felfedeztem az én ugynevezett KÉMIAI villamos módszeremet, sérvek gyógyítására és azóta már sok száz sérvben szenvedőt gyógyítottam meg. A Röntgen sugarak felfedezése óta az orvosi és operálási körökben még nem lett nagyobb találmány bemutatva, mint az én találmányom, amely az emberiségnek nagyobb hasznára lett volna.

Ha ön is egyike azoknak, akik

SÉRVBEN

ebben a borzasztó betegségben szenvednek, úgy én meg fogom gyógyítani. Ne várakozzék. A megfelelő tanács csak egy levél megírásába kerül hozzám, vagy jöjjen be személyesen beszélni a meg fogó menekülni a sok évi szenvedésektől és attól, hogy bája esetleg komoly fordulatot vesz. Irjon ingyenes részletes felvilágosítást és csatoljon levelehez 6 cent bélyegben.

Magyarul írunk s beszélünk

Tisztelt O'Malley Doktor ur.

Sziveskedjék a szakadáról irt képek füzetecskét részemre megküldeni

Név

Utca

Város

Dr. A. W. O'Malley

(SPECIALISTA)
68 South Franklin Street,
Fél blocknyira a bányász bankhoz
WILKES-BARRE, PA.

Storagekiárusítás

\$55 az ára e \$200 értékű vadonat új dalogóépnek, mely storage-ben maradt. Vele adunk ingyen számos LEMEZT és GYÉMANT TÚT. — Tíz év jótállás vállalunk. Vannak más Victrola gépek is.

Mi fizetjük a szállítási költségeket és mindenkinék meg van engedve a gépet megvizsgálni, mielőtt kifizeli.

Külön kedvezmény e lap olvasóinak. Aki e hirdetést kivágja és beküldi, \$3.00 engedményt kap.

Western Furniture Storage
2810 W. HARRISON ST.,
CHICAGO, ILL.

Arthur I. Zeiger

MAGYAR ÜGYVÉD
442 FOURTH AVENUE.

Pittsburgh, Pa.

2-ik osztály. Deegan, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök Imre János. Titkár Seps István, Box 27, Deegan, Pa. Pénztárnok Lakatos János.

6-ik osztály. Adena, O. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Osztály vezetője Bartók Dániel, Box 162. Adena, Ohio.

7-ik osztály. Róda, Va. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök Eklics Péter. Titkár Komka ödn. Box 143, Róda, Va. Pénztárnok Szabó József.

Egyleti kalauz.

Ólao Tug River-i Magyar Munkás Betegseggyógyzó Egylet.
Alakult 1903 október 1-én.
Anyaosztály, Gary, W. Va.

Főtiszviselők névsora:
Főelnök: Sildóczy József, Box 52, Thorpe, W. Va. Fialelnök Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Titkár Vincez János, Box 55, Filbert, W. Va. Kéhez minden vidéki tag levele küldendő. Főpénztárnok Gary János, Box 1, kéhez minden egyleti pénz küldendő. Főjegyző Gönczi Bertalan, Box 73, Thorpe, W. Va. — Felleőr: Kis Csillár János. — Póttag: Horváth István. — Hármass bizottság: Szegedi György, Hajzer József, Szücs István. Szertárnok: Németh Ferenc. Ajtóőr: Török Gedeon. Hármass bíróság: Szász György, Orosz István, Kun Gábor.

Tiszviselők az 1-ső osztálynál.
Elnök: Bartha András, alelnök: Horváth István, titkár és jegyző Koleszár József, Box 55, Filbert, W. Va. Pénztárnok Vincez János, számvéző: Turbucz Ferenc. Hármass tagu bizottság: Garal János, Karát Lajos, Csikós János. Amerikai zászlótartó Tóth András. Magyar zászlótartó Daróczi Sándor, ajtóőr Tóth András.

Tiszviselők a II. osztálynál.
Elnök: Szegedy György, alelnök Palásti Dániel, pénztárnok Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr Babraczki Mihály, titkár és jegyző Dályai József, L. Box 313, Gary, W. Va. Hármass tagu bizottság: Török Gedeon, Lengyel Imre, Babróczki Mihály. Beteglátogató Szűcs János, gyász zászlótartó Dudás János, ajtóőr Micsi Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök: Nemes Ferenc, titkár Vlach Vendel, címe box 23, Pageton, W. Va. Beteglátogató Kövér Lajos, Pénztárnok Szatmári Márton, jegyző Kolarics István, ajtóőr Lancesak István. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va. Elnök Kiscsillár János, alelnök: Majzer József, titkár Granla János, box 784, Gary, W. Va. pénztárnok Szász György, jegyző Kiscsillár József, pénztári ellenőr Szücs István, 3 tagu bizottság Kun Gábor. Balogh János, Ketről János, zászlótartó Kun Gábor, beteglátogató Orosz István, ajtóőr Hukiai János. — Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály, Earling, W. Va. Alakult 1920 május 10-én. Elnök és pénztárnok Puskás János, box 433, alelnök Dimon János, titkár Asbóth Ignác, box 331, Manbar, W. Va., kéhez az osztályt érdeklő levél küldendő, jegyző Ördög János, pénztári ellenőr Asbóth Ignác, Hármass bizottság Harez János, Cserepes Imre, Jánosek László, beteglátogató Kata István, ajtóőr Cserepes Imre. Kaphat, ha azt idejében felfogja nemcsak III., de II. osztályra is.

OHIO MAGYAR Bányász SZÖVETSEG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Gindly György.

Uj fiókok alakíthatók a környéken. érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz box 483, Murray City, O.

HOLLISTER, O.
Első osztály.
Alakult 1917. december 16-án. Elnök Gyurkó János, titkár Székely János, címe box 77, Gloucester, O.

Az Első Magyar Kinizsi Pál Magyar Bányász Betegseggyógyzó Férfi és Női Egylet, Twin Rocks, Pa.
Alakult 1903 március 24-én Gyüleseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében, délután 2 órakor.
Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László, titkár Nagy Lajos, Box 29. Expedít, Pa. Jegyző Bortnyik János, pénztári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi bíró Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, zászlótartó Koren Miklós és Bok István, ajtóőr Czipa János.

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bouis Géza, box 203, Yatesboro, Pa., akhez az egyletet érdeklő minden leveleset.

Kinizsi Pál magyar bányász betegseggyógyzó egylet
Expedít Pa. Elnök Kriston János, titkár Krivoska Márton, box 259 Expedít, Pa., jegyző Ifj. Duza Imre, alelnök Bak István, zászlótartó Koren Miklós és Bak István, ajtóőr Czipa János.

KOHANYI TIHAMÉR MAGYAR MUNKÁS B. S. EGYLET KALAUZA
2-ik osztály. Deegan, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök Imre János. Titkár Seps István, Box 27, Deegan, Pa. Pénztárnok Lakatos János.

6-ik osztály. Adena, O. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Osztály vezetője Bartók Dániel, Box 162. Adena, Ohio.

7-ik osztály. Róda, Va. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök Eklics Péter. Titkár Komka ödn. Box 143, Róda, Va. Pénztárnok Szabó József.

12-ik osztály, Hollister, O. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és titkár Pápai Sándor, Box 14, Hollister O. Pénztárnok Nagy Ferencné.

14-ik osztály, Monaville, W. Va. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és pénztárnok: Veszprémi Sándor. Titkár Németh József, Box 175, Monaville, W. Va.

17-ik osztály, Rossiter, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Bortnyik Pál. Titkár Kermes András, Box 94, Rossiter, Pa. Pénztárnok Nagy Mihály.

18-ik osztály, Sagamore, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője Cs. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

20-ik osztály, Litch, Ky. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Csáky József, Titkár Szász Agoston, Box 45, Benham, Ky. Pénztárnok Lévai Miklós.

27-ik osztály, Soldier, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Veres József, Titkár és pénztárnok Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

28-ik osztály, Edri, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Csavanyák Albert. Titkár és pénztárnok Szlanosik János, Box 158, Edri, Pa.

30-ik osztály, Heilwood, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Pethő Lajos, Titkár Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa. Pénztárnok Pethő Lajos.

35-ik oszt. Coal Run, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Bakos Ferenc. Titkár és pénztárnok Molnár K. Mihály, R. F. D. No. 1, Box 81, Livermore, Pa.

36-ik osztály Clymer, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Lipcsik Adolf. Titkár Leszák János, Box 24, Clymer, Pa. Pénztárnok Szónoki András.

37-ik osztály, Eleanor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Bodnár István. Titkár Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa. Pénztárnok Szabó András.

38-ik osztály, Heasting, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője Lipóczy János, Box 199, Heasting, Pa.

39-ik osztály, Lundaie, W. Va. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Balázs János. Titkár és pénztárnok Nagy Károly, Box 22, Lundaie, W. Va.

Központi osztály.
Központi Elnök Szabó András, Desire, Pa.
Központi alelnök Jaskó Antal Clymer, Pa.
Központi titkár Kovács Ferenc, Eleanor, Pa. Box 12. Kéhez az egyletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.
Központi pénztárnok Veres András Clymer, Pa. Box 435, kéhez minden egyleti pénz küldendő.
Központi ellenőr Molnár András, Eleanor, Pa. Box 14, kéhez az ellenőri jelentés küldendő.
Tagokat felvesz 16 és 45 év között. A fent nevezett osztályok utján.
Uj osztály bármely helyen alakítható 12 taggal. érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szívesen szolgál felvilágosítással.
Egyletünk hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet, Expedít, Pa.
Alapítottat 1903. Március hó 24-én.
Elnök Kriston János, alelnök Bok István, jegyző Soltész János, titkár Krivulka Márton, Box 259, Expedít, Pa., kéhez minden egyleti levél küldendő. Pénztárnok Rojtos László, zászlótartó Koren Miklós és Bok István, ajtóőr Czipa János. Bizottsági tagok Kriston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüleseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján.
I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet Jatesboroi fióknak a tisztviselői.
Elnök Csobádi József, alelnök Ragály Miksa, titkár Kovács István, Box 202, Jatesboro, Pa. Pénztárnok P. Kovács János, számvéző Mátyus Sándor, beteglátogató Dudás László és Kovács Sándor, hármass bizottság Ragály Miksa, Kovács Sándor, ajtóőr Szladies István. — Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján.

12-ik osztály, Hollister, O. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és titkár Pápai Sándor, Box 14, Hollister O. Pénztárnok Nagy Ferencné.

14-ik osztály, Monaville, W. Va. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök és pénztárnok: Veszprémi Sándor. Titkár Németh József, Box 175, Monaville, W. Va.

17-ik osztály, Rossiter, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Bortnyik Pál. Titkár Kermes András, Box 94, Rossiter, Pa. Pénztárnok Nagy Mihály.

18-ik osztály, Sagamore, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezetője Cs. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

20-ik osztály, Litch, Ky. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Csáky József, Titkár Szász Agoston, Box 45, Benham, Ky. Pénztárnok Lévai Miklós.

27-ik osztály, Soldier, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Veres József, Titkár és pénztárnok Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

28-ik osztály, Edri, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Csavanyák Albert. Titkár és pénztárnok Szlanosik János, Box 158, Edri, Pa.

30-ik osztály, Heilwood, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Pethő Lajos, Titkár Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa. Pénztárnok Pethő Lajos.

35-ik oszt. Coal Run, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Bakos Ferenc. Titkár és pénztárnok Molnár K. Mihály, R. F. D. No. 1, Box 81, Livermore, Pa.

36-ik osztály Clymer, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Lipcsik Adolf. Titkár Leszák János, Box 24, Clymer, Pa. Pénztárnok Szónoki András.

37-ik osztály, Eleanor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Bodnár István. Titkár Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa. Pénztárnok Szabó András.

38-ik osztály, Heasting